

SVOBODNA SLOVENIJA

ESLOVENIA LIBRE
Glasilo Slovencev v Argentini

Leto LXXX | 20. decembra 2021 - Buenos Aires, Argentina | Št. 16

www.svobodnaslovenija.com.ar

Svobodna Slovenija

ZAKLJUČEK SLOVENSkih ŠOL V ARGENTINI

SEDEMDESET LET LJUBEZNI IN ZVESTOBE | Šola Franceta Balantiča

Tudi letošnje šolsko leto je bilo malce zapleteno zaradi pandemije. Meseca marca smo lahko pričeli s poukom, a tokrat nekatere sobote v osebnem stiku s krajšimi urniki, ostale pa na daljavo. Treba se je bilo na novo organizirati. Hvala Bogu smo bile učiteljice že pripravljene in seveda tudi učenci! V Balantičevi šoli pa smo že takrat razmišljali kako naj praznujemo visoko obletnico, saj 70 let delovanja ni malenkost.

Sčasoma so se razmere izboljšale glede udeležbe na zaprtih prostorih in tako se je Balantičeva šolska družina odločila, da bo privedla veliko slavlje v soboto, 4. decembra 2021, ob stoti obletnici zavetnika šole in ob sedemdeseti obletnici osnovnošolskega tečaja.

Dan je bil idealen za tako snidenje, če govorimo o vremenski napovedi. Razpoloženje pa odlično. Saj, kdo ni vesel, če ga povabijo na 'rojstni dan'! Pri vходу v Našem domu smo že dobili v rokah program (hvala Veronika Kržišnik Modic), ki je nosil seveda šolski grb in nas seznanil s točkami večera. Da ne bom ničesar pozabila, bom kar po teh točkah razvila poročilo.

POZDRAVNI NAGOVORI

Stopili smo v gornjo dvorano, poklepetali z udeleženci in malo po osemnajsti uri sta nas Ani in Igor Malovrh prisrčno pozdravila v slovenskem in argentinskem jeziku. Nato sta povabila veleposlanika **g. Alaina Briana Berganta**, da bi nam spregovoril ob jubilejnem praznovanju. Seveda je čestital vsem članom šole ob taki obletnici; učiteljicam je želel počitniški oddih in prenesel je tudi tople pozdrave iz Slovenije. Omenil je, kako se Slovenija pripravljala na praznike ob novih omejitvah zaradi koronavirusa ter nam vsem želel lepe praznike. Ustavil se je pri zavetniku šole in spregovoril o njem ter podal eno njegovih poezij.

Predsednik Našega doma, **Marjan Godec** je tudi izrazil čestitke. Menil je, da je šola sterber Doma in lepo je, da jo še naprej podpiramo pri ohranjanju jezika, kulture in vere. Zahvalil se je učiteljem in vzgojiteljem, ki so se skozi sedemdeset let zavzeli za krepitev slovenske zavesti na argentinskih tleh.

V imenu osnovnošolskih tečajev je pozdravila in čestitala **Lucijana Servin Čeč**. V njenih besedah se je spomnila na prva leta, ko sta gospodični Angelca Klanšek in Mija Markež pričeli z delom, da bi šolskim otrokom nudili prostor, kjer bi slovenska beseda in pesem našla prostor in se razvijala. Rekla je tudi, da šola je pomembna za oblikovanje človeka in vse spodbudila naj vztrajamo pri delu, da bo rodila vršičke še mnoga leta.

V imenu bivših in današnjih družin, ki so takrat peljali in tudi danes pošiljajo otroke v Balantičevu šolo je spregovoril **Andrej Grilj**. Po-

vedal je, da je 70 let življenja nekaj izrednega in pri tem se čuti delo, požrtvovalnost in prizadevanje za slovenski jezik, slovensko zgodovino in ljubezen do slovenstva. Globoko se je zahvalil vsem učiteljem Balantičeve šole skozi vsa ta leta, saj so vtisnili, spodbujali in dopolnjevali to ljubezen. Za vso pomoč se je zahvalil tudi družinam, ki so vedno ob strani. Želel je, naj se še naprej s skupnim delom in z božjo pomočjo vtisnejo vrednote v otrokovih srcih.

Voditeljica šole, **Irena Urbančič Poglajen** je stopila pred mikrofona. Šolo je opisala kot oaza slovenske besede v argentinskih tleh. Ta oaza nosi pečat velikih žrtev in prizadevanja; je sad truda in idealizma. Spomnila se je leta 1951, ko je nastala Balantičeva šola, ki jo je skozi ta leta obiskalo nad osemsto petdeset učencev. S hvaležnostjo se je spomnila na gospodično Angelco Klanšek in trdila, da današnje učne moči sledimo z ljubeznijo in pogumom po tisti poti, ki jo je ona začrtala. Besede zahvale so prišle na dan za vse odbore, dušne pastirje, starše, stare starše, in za vse, ki so v oporo naši ljubi šoli. V veselje in v ponos ji je, da se še naprej ohranja zaklad – vera, slovenski jezik in kultura. Kot je rekla, po tolikih letih se je svet spremenil, a tu se zavzemamo da slovensčina še naprej doni. Zato je Balantičeva šola posodobila učne programe in tudi odprla oddelek ABC tečaja za vse tiste, ki bi se radi naučili slovensko govoriti. Seveda je tudi pozdravila in se zahvalila v španskem jeziku. Za konec je pa vse prisotne spodbudila, naj z jasnim pogledom in trdnim korakom stopamo po poti poslanstva v bodočnost.

Iz Kamnika, rojstnega kraja našega zavetnika pesnika Franceta Balantiča, nas je pozdravila njegova sestra **Tilka**. Iskreno nam je čestitala za toliko let prehojeni poti pri ohranjanju maternega jezika in nam želela, da bi še naprej nadaljevali to pot. Spomnila se je gdčne. Angelce in tudi svojega potovanje v Argentino (skupaj z možem in sestro Minko) ob petdeseti obletnici šole.

ODRSKI PRIKAZ

Prišel je čas, da se zastor odpre. Zato sta nam napovedovalca spregovorila o posebnem drevesu. Rekla sta, da to drevo ni prijetno na prvi pogled, a spomladi zeleni listi napolnijo krošnjo in nas povabijo pod njo, da se napijemo njene svežine. To drevo je gaber (kar pokukajte na spletu še malo več o njem).

Vse kaže, da bo drevo oživilo na odru in nas popeljalo v prijetno pravljico ... Kdo pa bo pod njem našel prostor? Kdo se bo z njim igral in hodil po vejah? Pa pokukajmo to Radodarno drevo.

Že se sliši otroški glas. Nekaj prepevajo! Seveda, okoli drevesa se igrajo otroci vrtca,

prvega, drugega in tretjega razreda, in pojejo. Kdo pa je tam med njimi? Mali medo, ki pravi, da je lačen, a ne išče katerokoli hrane. O ne, ne, ne! Samo med bi lizal. In mali šolarčki že zaplešejo pesmico o čebelici.

Kaj bo pa sedaj? Drevo ima na veji tablico, na kateri piše 'šola'. Pod krošnjo bo pouk! Otroci četrtega, petega in šestega razreda so že na vrsti. Pridružili so se mlajši šolarji iz tečaja ABC. Bravo! Se bo pridružil naš starejši medo? – drevo mu ponudi vejico za svinčnik in že je v medvedji šoli. Tu pišejo abecedo, sklanjajo in seveda tudi malo računajo.

Že se zasliši zvonec. Zaključili smo s poukom! Kam sedaj?

Mlad medved in medvedka se pogovarjata blizu gabra. Snidenje s prijatelji bo danes. A kam naj gredo, če je tako vroče? Drevo jim seveda ponudi senco. Že stopajo na oder učenci sedmega in osmega razreda. In sliši se »leva roka, desna roka ...« Pravi prijatelji so in to nam lepo zapojejo!

Zdaj je pred nami nova slika. Kar cela medvedja družinica. In kdo je vedno blizu? Stari gaber, ki jih vabi – odrasle kar pod krošnjo, da se odpočijejo, mlajše pa kar na veje, da se razveselijo. Med igranjem pa nam zopet naši šolarčki povedo pripovedko o nosku, ki odkrije vse laži.

Dedek medo je že z nami. Spet je našel prostor pod gabrom. Rad bi se mu zahvalil za vse, kar je njemu in družini nudil, in kot močno drevo bo še nudilo zavetje, ko njega več ne bo.

Na odru se predstavijo še mlada, srednja in odrasla skupina ABC tečaja. Recitirajo nam zelo lepo poezijo Mogočna lipa, naša domovina ter znano Kuntnerjevo Ta luč. Velik bravo, da ste se tako lepo naučili besedilo in ga nam podali.

A to ni bilo vse, če nas nekaj nas združuje je to prav gotovo petje. Seveda, pesem mora biti. In če je skupna še boljše, kajne da? ... za Slovenijo živim zame je edina, je kot pesem polna rim, moja domovina ... je donelo iz odra v dvorano.

In res je. Slovensko čutimo, slovensko govorimo, slovensko mislimo in delimo. Zakaj? Ker je zapečaten v našem srcu in se trudimo z vsemi silami, dan za dnem, da ta čut ne usahne temveč obrodi nove liste, nove vejice, nove sadove. A ne pozabimo na korenine (pra stari starši, stari starši, očke in mamice, odrasli vsi) skrbno jih negujemo, saj so naša plat, ki varuje to kar smo in kar čutimo.

PODELITEV PRIZNANJ

Sledila so priznanja učiteljskemu zboru, ki soboto za soboto žrtvujemo čas, delimo sposobnosti in malim nudimo ljubezen v razredih.

Zadnja leta so se vključili nove učne moči. In sicer: **Marta Urbančič, Silviya Tekavec, Paula Urbančič, Leila Erjavec, Cecilija Urbančič** in **Lucijana Vombergar**. Že deset let poučuje **Lučka Marinčič**. Več kot petnajst let **Erika Poglajen, Alenka Zupanc** in **Rozka Likozar**. Nad dvajset let **Marta Petelin, Lučka Bergant** in **Alenka Belič**. Trideset let pred razredom je prekoračila **Ivana Tekavec**. Že štirideset pa **Danica Malovrh, Marija Zupanc** in **Irena Urbančič**, ki je že 18 let voditeljica šole.

Vse so bile deležne močnega ploskanja. Kar tako naprej, drage učiteljice!

Zahvalili so se tudi pevskim učiteljicam. Kristini Skvarča in Veroniki Malovrh, ki sta več kot dvajset let zvesto hodili in še vedno priskočita na pomoč. Ter naši dragi Anici Mehle, ki nas je polnih 44 let bogatila s pesmimi in polepšala sobote in seveda tudi nastope.

Za vse delo, ki ga je posvetil tudi šoli se je Balantičeva šolska družina zahvalila Tone-tu Oblaku. Koliko iger, predstav, koncertov, posebnih večerov ... je obogatil z njegovim talentom. Bodisi z idejami, načrti in sploh z mojstrskim delom. Hvala za zgled!

POSLOVITEV OSMOŠOLCEV

Letošnji osmi razred je bil res poseben. Šest učencev na seznamu, samo Anne Sophie, Katerina in Martin v vrsti za pozdrav. Kako to? Ostali so vedno zamujali? Nee, bili so malce daleč, da bi vsako soboto prihajali k pouku. Tadej je prisostvoval pouku iz Calafateja, Peter iz Španije ter Valentin iz Slovenije. A vsi so se poslovlili iz Balantičeve šole s posnetkom. Hvala! Besede v slovo – lepe nasvete za vsakega posebej in za skupno rast – jim je izrekla učiteljica Ivana Tekavec.

Uradni del slavlja se je zaključil z zahvalo. Hvala uradu RS za gmotno pomoč ob prazniku; odboru ND ter šolskim odborom in vsem, ki ste pomagali in doprinesli kanček časa (in marsikaj več) v prid temu dnevu. Iskrena zahvala Pauli Miklič za sceno – čudovito drevo je nastalo – ter Pablu Zafrin in sodelavcem. Prav tako hvala skupini Luč in zvok, ter fotografu večera Gabrielu Ravniku in mlademu medvedu Valentinu Brunu ter odraslemu medvedu Luku Trpinu, ki sta se odzvala vabilu (tu pa čestitke Belen Carati, učenka ABC, ki se je tako pridno naučila vlogo medvedke in Valentinu ter Milanu Martins, ki sta se tudi preoblekla v medvedjo kožo).

POGOSTITEV

Ob tej uri ... a vam ne kruli želodček? Moj pravi, da je lačen. Napovedovalca sta nas povabila na dvorišče, kjer se je vršil drugi del praznovanja.

Medtem, ko so se družine posedle okrog pogrnenih miz – v sredini so bile zlate zvezdice, ki so bile podobne malemu ognjemetu – so otroci prejeli spričevala. Nato so pa mladi strežniki na mize prinašali celo vrst dobrot. Srce se je napolnilo z odrskimi prikazom, trebušček pa z vsemi dobrotami, ki so jih pripravile skrbne mamice in očki.

Oh, saj res. Tudi mali oder je bil pripravljen. Okrašen je bil z velikim grbom ob 70-letnici. Veste, koga so poklicali na oder? Med prisotni-

ZAKLJUČEK SLOVENSkih ŠOL V ARGENTINI

mi so bili trije učenci, ki so sestavljali prvo skupino leta 1951. To so Minka Stanonik Erjavec, Francka Stanonik Grilj in Lojze Modic. Glejte no? Sedemdeset let nazaj so oni bili prvi šolarji, sedaj pa njihovi vnuki obiskujejo šolo.

Slavje obletnice šole je seveda tudi praznovanje rojstnega dne. Tako, da ni manjkalo torte. Kar tri so bile (zelo, zelo okusne!) in vsi današnji učenci so na odru – ostali pa kar na dvorišču – zapeli kol'kor kaplic tol'ko let

osnovni šoli Franceta Balantiča.

PRIHOD SVETEGA MIKLAVŽA

Iz nebes je prišla in nas presenetila skupina angelov, ki je kar urno poklicala še sv. Miklavža, saj je videla, da so ga otroci nestrno čakali. Sv. Nikolaj je pozval naj bomo ponosni – naj govorimo, pojemo in beremo v slovenskem jeziku, saj tako varujemo božji dar. Vlada pekla pa je v pismu sporočil,

da ga ne bo, saj mu smrdijo pridni učenci.

Otroci so prejeli darila, ki jih je Miklavž prav posebno izbral za njih. Upajmo, da so pozorno poslušali nasvete.

Tako se je večer slavja zaključil. Počasi smo šli domov, vedoč, da je od nas odvisno, da bo slovenska šola tu v San Justu še naprej proslavljala okrogle obletnice.

M. Petelin

SLOMŠKOVA ŠOLA | Ramos Mejía

V soboto, 4. decembra, smo imeli zaključek osnovne šole Antona Martina Slomška.

Začeli smo prireditev stoje in z aplavzom. Sprejeli smo zastavo, ki jo je prinesel najboljši učenec osmega razreda, Sebi Vester.

Napovedovala je Zofija Bokalič.

Pozdravila nas je voditeljica šole, Marjana Grabnar, tako se je glasilo:

Pozdravljeni starši, navzoči in še posebno otroci!

Danes zaključujemo šolsko leto 2021.

Letos je bilo posebno leto! Geslo škofa Slomška "Delo z mladimi, delo za prihodnost" je to, kar mi učitelji delamo vsako soboto v šoli in doma. Ves čas, trud in potrpežljivost je vloženo v to, za otroke in za prihodnost vere, jezika, kulture...

Konec januarja smo se poslovili od g. Roberta Bresta, ki je po petih letih sodelovanja v šoli in v našem domu odpotoval nazaj v Slovenijo.

Šolsko leto pa smo začeli 20. marca z virtualnim sestankom za starše, seveda še pod vodstvom Marcela Brule!

27. marca, je bil prvi dan virtualnega pouka, kjer so otroci izdelovali butarice po navodilih Štefi Bokalič; šele 10. aprila smo se zopet v živo dobili v Slomškovem domu, s protokolom zaradi pandemije in v skrajšanih urnikih.

Šolski otroci so v Marijinem mesecu maju barvali Marijine podobe, s katerimi smo okrasili dom.

20. maja je vlada ponovno uvedla karanteno, zato smo spet kar tri sobote imeli virtualni pouk.

Žalostni smo bili, ko nas je zaradi službenih obveznosti morala zapustiti Štefi Bokalič, a kar hitro smo pridobili novo moč: njeno mesto je prevzela Natalija Podržaj.

12. junija smo v živo imeli praznovanje 60-letnice pouka Slomškove šole v tem domu, obenem so se pa od nas poslovili voditelj šole, Marcelo Brula, knjižničarka Tatjana in učenki Katja in Magdalena, ki so z družino odpotovali v Slovenijo. Moramo izreči zahvalo Marcelu za toliko let dela in navdušenja, za ves čas, ki ga je daroval šoli.

Pripravili smo virtualni pozdrav za očetovski dan, 20. junija.

26. junija smo pa praznovali 30-letnico samostojne Slovenije. Zapeli smo himno, osmošolci so nam prebrali prilično berilo in vsi otroci šole so krasno pobarvali slovenske narodne simbole, ki so naslednje tedne krasili spodnje prostore Slomškovega doma.

27. junija so otroci 4. razreda prejeli zakrament sprave.

Imeli smo tudi zimske počitnice, kar tri sobote, v šolo smo se vrnili z veseljem, ker smo otvorili nova otroška igrala na vrtu! Gospod Franci jih je blagoslovil, vsi otroci so jih pa z veseljem preizkusili!

V drugi polovici leta je Marijin kip spet romal po domovih šolskih družin.

Podaljšali smo urnik pouka in se vrnili v normalnost, spet smo uvedli jutranje vrste, dviganje zastav in malico.

Na pomoč v knjižnici sta priskočili Cynthia

in Lučka Pregelj. Petje in telovadbo za dekleta je pa prevzela Pavlinka Vombergar.

15. avgusta smo praznovali otroški dan. Odbor staršev je pripravil skupno kosilo; igranje in rajanje otrok pa je razveselilo dan, ko so se otroci lahko skupaj zabavali!

Zadnje nedeljo v mesecu avgustu smo spet sodelovali pri šolski maši. Otroci so peli! Kako lepo jih je bilo slišati, po tako dolgi karanteni!

V nedeljo, 19. septembra, so otroci nastopili na 60. obletnici Slomškovega doma. Zapeli so pesem "V Ramosu sem jaz doma".

25. septembra smo praznovali učiteljski dan. Imeli smo sv. mašo za rajne, bivše in sedanje učitelje.

9. oktobra nas je obiskala ministrica dr. Helena Jaklič. Čeprav zaradi državnega praznika ni bilo pouka, je prišlo veliko šolskih otrok. Sprejeli smo jo s himnami, ji tudi zapeli in se pogovarjali z njo.

Materinski dan smo praznovali v soboto, 16. oktobra, s sv. mašo v zunanjih prostorih s petjem in recitacijo. Otroci so mamicam tudi pripravili darila.

30. oktobra pa smo se z velikim pričakovanjem in veseljem na izlet v Glew. Kako so otroci uživali v naravi!

Konec tedna okoli 20. novembra so se osmošolci odpeljali v Tandil.

Letos bo 8. decembra sedem otrok 4. in 5. razreda prejeli prvo sv. Obhajilo v Slovenski hiši. Nato bo ponovitev še v Slomškovem domu, kjer bodo tudi otroci peli.

Skozí leto smo imeli 30 dni sobotnega pouka, 7 šolskih maš; šolo je obiskovalo 43 učenec, od katerih sta dve odpotovali.

Da smo lahko izpeljali ta letošnji program se moramo zahvaliti vsem našim pridnim in zvestim učiteljem:

Kateheta: Č.g. Franci Cukjati in Irena Zarnik

Otroški vrtec: Nadja Jakoš in Viki Kastelic

Prvi in drugi razred: Zofija Bokalič

Tretji razred: Monika Vitrih

Četrti in peti razred: Natalija Podržaj

Šesti razred: Marjana Grabnar

Sedmi in osmi razred: Gabrijela Oblak in Jani Kocmur

Pomocna učiteljica: Lucijana Petkovšek

Knjižničarki: Cynthia Pregelj in Lučka Pregelj

Telovadba: Pavlinka Vombergar, Jani Kocmur in Janez Petkovšek

Petje: Pavlinka Vombergar

Voditeljica: Marjana Grabnar

Posebna zahvala tudi tem, ki ste učiteljem in šoli vedno ob strani. Zahvala odboru staršev, katerega predsednica je Veronika Godec.

Z učitelji smo določili, da bomo letos poslali Z učitelji smo določili, da bomo letos poslali počitniško nalogo, ki jo bodo otroci prinesli drugo leto na prvi dan pouka. Namen ni, da bi jo naredili starši, prav tako ne, da jo otroci pripravijo zadnji teden pred vrnitvijo. Namen je ta, da čim več ponavljajo slovenski jezik, besede, da otroci vadijo. Malo vsak dan! Pripravili bomo tudi usb ključek s slovenski-

mi filmi, da otroci doma gledajo in poslušajo po slovensko. Saj gledajo filme... pa dajmo jih po slovensko, pa bomo videli, da se bodo kaj naučili. Berimo jim, ali naj sami berejo po slovensko! Vemo, da je težko! Če hočemo ohraniti slovenski jezik, se moramo malo potruditi!

Dovolite mi še nekaj besed našim osmošolcem. Po 10 letih ste danes zadnjič na našem odru kot učenci Slomškove šole. Vsako leto, ko se ena skupina poslavlja, je nam učiteljem kar malo hudo! Meni letos še posebno! Zadnji od mojih otrok končuje osnovno šolo. Poznamo se že od vrtca in sledili smo vašemu doraščanju. Koliko lepih trenutkov smo skupaj preživeli. Zdaj se poslavljate od nas! Tukaj smo vaši učitelji, ki smo vas z veseljem in ljubeznijo učili slovenski jezik in kulturo. Veselimo se z vami, obenem pa vas tudi prosimo, da nikoli ne pozabite od kod izhajate. Naj bo to slovo samo slovo od šole. Želim vam veliko sreče v življenju in vem, da boste še naprej zahajali v dom in gradili bodočnost našega dragega Slomškovega doma! Imamo vas zelo radi! Nasvidenje!

Za konec pa se zahvalim moji družini, ki mi je vedno ob strani, pomaga in tudi žrtvuje svoj čas, šoli darovanega.

Hvala lepa!

Nato pa so otroci predstavili kratek nastop "SLOMŠKOVA ŠOLA IMA TALENT"

Vodila je Cynthia Pregelj in predstavila vse tri sodnike, ki so ocenjevali talente: gospodična Lučka (Pregelj), ki se spozna na vse vrste knjig gospod Kocmur (Jani), inženir tehnologije, spleta in vseh vrst komunikacij in pa slavna pevkovodinja Pav (Pavlinka Vombergar), ki je kar z zvezde padla.

Prvi nastopajoči so bili najmlajši iz otroškega vrtca. Zaplesali so ob zvoku pesmi "Roke gor". Seveda so tako lepo nastopili, da so jim vsi sodniki dali "zeleno luč" in tako dosegli močan aplavz.

Nato so otroci šestega razreda v narodnih nošah zaplesali polko! Sodniki so bili zelo zadovoljni, ker jih je ples ponesel v prelepo Slovenijo in bi jih kar naprej poslušali in gledali.... Tudi so dobili "zeleno luč".

Drugi razred nam je predstavil pesmico "Počitnice" in na plakatih pokazal, kako je lepo na morju. Sodniki so hoteli kar z njimi na počitnice!

Sledil je nastop cirkuških klovnov. Učenci četrtega in petega razreda so oblečeni v cirkušnih kostumih plesali, skakali, rajali in tudi padali z odra...Vse so pozabili in "nalašč" slabo plesali. Njihov nastop je v sodnikih vzbudil čuden vtis, zato so dobili "rdečo luč".

Nato so deklice z barvnimi trakovi plesale na pesem "Cela ulica gori" in tako lepo koordinirale, da so kar vsi zaploskali. Dobile so zeleno luč!

Tretji razred nas je z recitacijo Ekvatorske živali popeljal v divji svet. Ampak so kar hitro z letalom vrnili v Slomškov dom in si zaslužili "zeleno luč" sodnikov.

Učenci sedmega razreda so svoj nastop tako slabo začeli, da so jih sodniki kar ustavili. V drugič jim je pa uspelo in so prejeli močan aplavz.

S spremljavo orkestra so otroci sedmega

in osmega razreda zapeli Prešernovo pesem "Kam?" Tukaj jih je pa vodil sam sodnik Jani Kocmur. Dobili so zeleno luč!

Osmi razred se je postavil s spremljavo orkestra in tudi zapel Franceta Prešerna, pesem "Vrba". Lepo je bilo slišati, kako so se naučili pesem in krasno zapeli. Dobili so "zeleno luč".

Kot zadnje točko pa so se osmemu razredu pridružili še vsi otroci šole. Osmošolci so imeli vsak po en inštrument: kitaro, klavir, violino, boben in harmoniko in so zaigrali in zapeli "Jaz sem muzikant". Začeli so slabo, zato jih je dirigentka Pavlinka Vombergar z rdečo lučjo ustavila, in sama vodila znova vso pesem. Tedaj je vsak osmošolec sam z inštrumentom zapel in zaigral, nato pa vsa šola ponovila s spremstvo orkestra! Močno so jim ploskali.

S tem je zaključila predstava in so otroci pokazali, da SLOMŠKOVA ŠOLA IMA TALENT!

Zahvaliti se moramo vsem, ki so pomagali pri predstavi, posebno pa orkestru! Viki Kastelic, Sebi Žnidaršič, Maksi Žnidaršič, in Tomi Lenarčič, Hvala! In tehnikom zvoka in luči por vodstvom Nikota Kastelica in Matjaža Godca. Še enkrat hvala!

Sledila je poslovitev osmošolcev. Najprej jih je pozdravil razredničar Jani Kocmur, nato pa dal svoje misli čg. Franci Cukjati. Tudi oni so pozdravili in se zahvalili učiteljem. Pavli Magister, Juampi Tomazin, Ivan Petkovšek, Santi Paulise in Sebi Vester, pogrešali vas bomo! Od učiteljev so prejeli spričevalo, knjigo, darilo, športo kolajno in podobo škofa Slomška, v spomin na šolo!

V imenu odbora staršev je navzoče pozdravila Veronika Godec in nas spomnila na tri papeževe besede, prosim, hvala in oprost.

Sledila je predaja zastave. Prejel jo je najboljši učenec 7. razreda, Simon Hovvat. Poslovili smo se od zastave in osmošolcev s pesmijo "Zahaja sonce", za konec pa ni mogla manjkati še "Počitnice so tu".

Po končani proslavi smo imeli kratek odmor, da smo se v spodnjih prostorih malo okrepčali ali večerjali in kmalu zatem je nas obiskal sv. Miklavž. Najprej so seveda zaplesali angelčki, pod vodstvom Cynthije Pregelj in Lucijane Petkovšek.

Za njimi so pa v dvorano prišli angeli s sv. Miklavžem. Pozdravil je otroke in družine in kmalu začel klicati otroke in jih obdaroval. Vsakega je nekaj vprašal in mu dal darila. Kar kmalu pa so tudi prišli parklji. Malo so se jih otroci bali, ker so kakšnemu vzeli copat ali ga povlekli po tleh, ampak angeli in sv. Miklavž niso dovolili, da bi tako pridne otroke peljali v pekel.

Otroci so z veseljem obrazom odšli domov... Nasvidenje v prihodnjem letu, otroci!

Slomškova šola

ZAKLJUČEK SLOVENSКИH ŠOL V ARGENTINI

KONEC ŠOLSKEGA LETA IN ŠE KAJ... | *Baragova šola*

V nedeljo, 5. decembra smo se dobili v dvorani in nato v procesiji za zastavami šli do cerkve Marije Kraljice, kjer smo imeli zahvalno sveto mašo. Po dolgem času smo lahko skupaj sedeli in glasno peli. Mašo je daroval gospod Toni Burja CM in nam razložil, kako je Janez Krstnik pripravil pot Jezusu, našemu odrešeniku, zato v adventnem času prebiramo te odlomke. Prav lepo so se otroci zahvalili za leto učenja in za zdravje.

Po končani sveti maši smo se hitro napotili do Hladnikovega doma, da nas ne bi dež zmočil, a ko smo še zadnji prihajali do cilja se je z neba kar ulilo. Otroci so se takoj začeli pripravljati in se hitro napravili za nastop.

Pred prizorom je sledila poslovicev osmošolk. Prav ponosno so na odru deklamirale vodnikovo "Dramilo". Osmošolke Julieta Fernandez Burja, Sofia Mažgon in Milena Rodriguez Burja so poslušale na odru poslovice besede. Ganjena sem jim povedala, kako so zdaj postale dekleta, da niso več male deklice, »moje pomarančke« iz tretjega razreda. Koliko časa in učenja je poteklo od takrat? Prav gotovo je bilo vmes veliko lepih dogodkov, odmorov, izletov, beril, tudi kakšne solze ni manjkalo. To pomeni odraščanje. Vsi učitelji se veselimo, da ste končale osnovno šolo in da želite še naprej, to nam veliko pomeni! Upamo, da smo vam nudili dovolj znanja v intelektualnosti in v srcih, vsi tisti nauki bodo dobri spremljevalci na novi poti.

Vse druge učence sem pa spodbujala za vztrajnost pri jeziku, nalogah in branju tako, da bodo kdaj tudi oni osmošolci. Naložila sem

v njih kot pečat, da morajo biti ponosni na našo bogato dediščino, jo paziti in ohraniti še naprej, kajti slovenskega jezika in kulture nam nihče ne more odvzeti. Naj bodo med počitnicami malo manj digitalni, naj odstranijo tablice in telefončke ter raje uživajo lepe dneve.

Zahvalila sem se staršem, ki so nam vedno stali ob strani v vseh potrebah v teh dveh »posebnih« letih in kakor vsako leto poudarila, da nas skupno delo zedini v skupnosti in da smo zgled našim otrokom. Posebno zahvalilo Marti, Mori, Moniki, Vinku in Borisu: brez učiteljev ne bi bila »šola«.

Zdaj je bil pa na vrsti odrski prizor »Če Miklavž ima zamudo« Franceta Juvana, tam sta bili »nehvaležni sestrici«, ki nista dobili tega, kar sta Miklavža prosili. Dobili sta pa med darili Miklavževo pismo, v katerem se opravičuje zaradi zamude, ker mora obiskati veliko otrok po celem svetu in ju prosi, naj bosta še naprej pridni do njegovega prihoda. Deklici nista bili za to, da bi morali čakati še en teden, ali celo en mesec do Miklavževega prihoda. Med tem sta ob strani odra stala parklja in želela zapeljati otroke, da bi staršem samo nagajali in jih ne bi ubogali. Čez dan sta se pa deklici zavedli, da ni tako težko biti priden, delati dobra dela, pomagati doma, obiskati sosedo in jim pomagati ter moliti. Srečna družina na koncu res dočakala prihoda sv. Miklavža, ki je zamudil samo za par uric.

Najmlajši iz otroškega vrtca so bili zelo navdušeni nad pesmico, ki so se je med letom naučili in še tisto zapeli. Prav zabavno je bilo, kako so v angelskih oblekah zapeli »Glava, ramena, kolena...«, vsakič hitreje, da se je

cela dvorana zasmejala.

Za konec pa seveda ni manjkala skupna slika in razdelitev spričeval. Zdaj nam pa čakajo dolge počitnice!

Še isti večer, ko je že postalo temno, je pa sveti Miklavž res stopil v Hladnikovo dvorano. Angelski zvončki in nebeške zvezdice so prihajali in prinesli ogromno blagoslova. Otroci so bili zelo navdušeni, ko so čakali na svoja darila. A pravijo, da so nekateri prejeli tudi šibo... o tem so bili parklji že obveščeni in so hitro opravili svoje delo. Prav nič jim ni bilo všeč, ko so slišali kakšno otroško molitev in zmagovalno angelsko pot do odra, kjer je sedel sveti Miklavž. Nekateri otroci so bili malo bolj boječi, drugi bolj korajžni, spet drugi pa bolj navihani, da so kar hitro stekli gor in se lepo zahvalili Miklavžu za darilo, potem pa spet hitro nazaj v dvorano, predno bi se kakšen parkelj lahko približal.

Zdaj je pa na vrsti taborjenje. Otroci se prav veselijo noči, ki jo prespijo na igrišču v šotorih.

Zbrali smo se v petek proti večeru in že začeli s pripravo, izbrali prostor za vsak šotor in si organizirali skupine.

Na nebu je sijala polna luna ko so otroci iskali zaklad, tekli sem ter tja po dvorišču, po učilnicah, po dvorani, za odrom, po balinarskem igrišču in zopet gor... skupina fantov je prva našla zaklad, z malo pomoči so ga našle tudi deklice.

Trebuščki so se kar veselili makaronov, da ne bi moči omagale. Po večerji je bilo treba lepo pomiti posodo ali pa vsaj poskusiti! Sedeli smo v krogu, kjer nas je čakal g. Toni za večerno molitev: zahvalili smo se za lepo vreme, za zdravje, hrano in še marsikaj... Molili in zapeli smo sveti angel, nato pa so šli najmlajši hitro umiti zobe in se pripravili za »spanje«, čeprav bi se želeli še naprej igrati na vrtu s svetilkami.

Nočni tek in igre med šotori nise nova reč, vsi to pričakujemo in delamo. Najmlajši so največ časa prespali, starejši pa klepetali, igrali nogomet, brcanja žoge res ni moglo biti konec... mogoče malo predno so se ptički zjutraj zbudili. Otroci so za kratek čas zaprli

oči, potem je pa bila na vrsti spet žoga.

Med zajtrkom smo se malo pomenili in nasmejali, kako je noč potekala. Predno smo spravili šotore smo se igrali še igro črk in imen. Zdaj je pa zmagala skupina deklic: prinesli so vse predmete, ki so jih našli z začetnico vseh imen skupine, še Valentin Vodnik je bil na igrišču. Sledila je še igra potrpljenja, pri kateri je bilo težko, ker ni bilo zmagovalca... lahko bi rekli, da so deklice vztrajale, fantje so se pa hitro naveličali in bili spet pri žogi, z žogo, pred žogo, za žogo, ob žogi... tega pri njih ni konca. Na vrsto so prišle še enajstmetrovke, med katerimi je gdč. Marta izgubila copat... ta je odletel, a z žogo je dala gol!

Za konec so otroci z Borisom pripravili božična voščila in jih okrasili, za kosilo so še hitro pospravili hamburgerje na žaru in vsi utrujeni pospravili reči, pomili posodo in odšli domov!

Krasno smo se imeli z željo, da se prihodnje leto spet ponovi!

LvS

ZAKLJUČEK V ROŽMANOVI ŠOLI | *San Martín*

Prvo soboto v decembru smo se zopet zbrali v domu ob zaključku tekočega šolskega leta.

Voditeljica, ga. Nina Pristovnik Díaz, je pozdravila navzoče, ki so sprejeli slovensko in argentinsko zastavo ter zapeli himni.

Potem sta osmošolki Ana Boltežar in Valentina Figueroa predali slovensko in argentinsko zastavo bodočima osmošolcema, Tatjani Mokorel in Mirku Šenk.

Posebno priznanje je dobila Valentina Figueroa, ker nikoli ni manjkala pri pouku.

Potem je ga. Nina poročala, kako je leto minilo, kakšni so bili cilji in da so bili doseženi po zaslugi nesebičnega delu in ljubezni do otrok vseh učiteljic, odlični udeležbi učencev

in nenehnemu sodelovanju staršev.

Poudarila je, da nadaljujemo s to nalogo, da se slovenski jezik v tujini ne izgubi.

Sledil je nastop otrok. Izbrali smo geslo: "Moja družina, naša družina..." zato, ker smo med pandemijo bili veliko časa doma. Z družino smo delili vesele in težke trenutke. Želeli smo se zahvaliti in počastiti družine.

Skupina deklic je z lepo koreografijo sestavila besedi: "družina-familia".

Nato so prišli na oder mali kuharji, ki so nam pokazali katere so sestavine za srečno družino.

S pesmijo "Gremo v Lunapark" so nam starejši pokazali, kako težko se je strinjati, ko si

vsak želi nekaj drugega. Toda na srečo je tam babica, ki odloči kam grejo.

Za konec so vsi skupaj zapeli pesmico: "Gradimo si družinico..." in si ogledali posnetek šolske poti in družin.

Pred slovesom osmošolk se je voditeljica zahvalila gospodu Juretu Rodetu, učiteljicam: ge. Magdi Z. Petkovšek, ge. Olgi D. Kociman, ge. Juli K. Štumberger, gdč. Nadji Petkovšek, gdč. Andrejki Kociman in gdč. Mileni Petkovšek, ki je od daleč, preko zooma sodelovala z nami, staršem in odboru doma.

Predsednica odbora staršev, ga. Andreja B. Volpedo se je tudi zahvalila učiteljicam in staršem za delo v tem letu.

Čustven trenutek je bil, ko so na oder prišle osmošolke: Ana Boltežar, Lucija Vomberger in Valentina Figueroa v spremstvu staršev. Z iskrenimi in čustvenimi besedami so voditeljica ga. Nina, razredničarka ga. Magda in v imenu odbora doma gdč. Lučka Makek poslovice Ano, Lucijo in Valentino in jim zaželele, da bi jim slovenska šola pomagala gledati bodočnost z zaupanjem, in naj Marija in Jezus vodita njihove poti. Prosile so, da ne pozabijo da imajo slovenske korenine in naj

še naprej prihajajo v slovenski dom.

Na prav lep in poseben način so se osmošolke poslovile in zahvalile. Preko igre "8 korakov", so se spomnile lepih preživetih trenutkov v Rožmanovi šoli.

Po kratkem odmoru za okrepčanje nas je obiskal sv. Miklavž, ki je obdaril pridne otroke in vsem podaril svoj blagoslov.

Poslovlili smo se od tega šolskega leta v nedeljo, 12. decembra, s sv. mašo, pri kateri smo prosili za družine prvoobhajancev ter se zahvalili za preteklo šolsko leto.

Po sv. maši je vsaka družina dobila "Abaco Marije". To je stenski rožni venec za molitev kot družina in ima tablo za pisanje namenov, za katere molimo.

NPD

ZAKLJUČEK SLOVENSКИH ŠOL V ARGENTINI

“EN DAN V ŽIVLJENJU NAŠIH OTROK”, EN NEPOZABEN DAN! | *Jegličeva šola ABC po slovensko*

NAŠI USTANOVITELJICI, GOSPE MARJANI BATAGELJ V HVALEŽEN SPOMIN

Ko adventni čas že vstopi v naše življenje in se začuti duh skupnega veselja, pričakovanja in upanja, se tudi v našem šolskem času odpre še zadnji del skupnega dela, poln veselja ob doseženih ciljih ter skupna priprava na dan, ko se v nas pomešata veselje in okus po slovesu.

Ogromno izzivov smo preživeli kot šola, pa tudi vsaka družina zase. Letos je bilo v naši šoli vpisanih 22 otrok, za katere je bilo treba preskrbeti učitelje, ki bi kot vedno darovali čas, delo, veselje in pa kreativnost za prvi del leta, ki je začelo z virtualnim poukom. Hvala Bogu so se dobra srca pridružila tem delu: Ana Urbančič Loboda, Nevenka Belič Stellatelli, Nataša Urbančič, Veronika Selan, Andrej Kavčič, Paula Grbec in tudi Saši Jelenc Vodnik, ki je bila nadomestna učiteljica v 6. razredu. S skupnim delom se je preko ekrana začel pouk, a z upanjem, da se bomo kmalu lahko dobili v šoli. Ko so se ukrepi olajšali, nam je pa veselje napolnilo dušo, ko smo se znova pogledali v oči in se v živo udeležili pouka, čeprav seveda s strogim protokolom.

Tako smo lahko skupaj praznovali otroški dan z običajno tombolo, za Slomškovo proslavo smo na vrtu pripravili piknik in vsadili rožice kot simbol rasti v jeziku in povezanosti, počastili smo mamice s čajanko, kjer smo jim poleg pesmi in nastopa pripravili slovenski čaj in dobro tortico, ki jo je spekla gospodična Ana.

A kakor se zgodi v življenju, vmes pridejo tudi težki trenutki. Poslovlili smo se od nekaterih starih staršev in tudi mamice naših

otrok, ki so odšli v nebesa. Slovo je vedno težko a skupaj in z upanjem smo te dni lažje preživeli. Nas bo pa tudi iz nebes spremljala naša draga gospa Marjana Batagelj, ki je imela ta pogled na bodočnost in leta 1992 začela z Jegličevo šolo ABC po slovensko.

Jegličeva šola kot taka je bila ustanovljena leta 1949, v Slovenski hiši na ulici Ramon Falcon, v to šolo so hodili otroci v bližini naseljenih družin, ki so se združevali v treh skupinah in obdelovali program, sestavljen za slovence tretje emigracije. V teku let je pa zaradi večjega števila mešanih zakonov zrastle nov izziv: poučevanje jezika za njihove otroke. Ker se je tudi število učencev Jegličeve šole zmanjšalo zaradi izseljevanja družin v predmestje, se je gospa Marjana z učiteljstvom šole odločila, da se usposobijo za pouk slovenščine kot drugi jezik. Tako se je leta 1992 dopolnilo ime Jegličeva šola ABC po slovensko in pod vodstvom gospe Marjane je začela delovati naša šola.

Ona sama je dolga leta poučevala, najprej kot učiteljica, potem pa kot voditeljica. Vedno jo je spremljala vesela pesem, tudi sama je sestavila nekatere pesmice za šolo. Na-

smeh na obrazu ter vedno spodbudna beseda, sprejemala je vsako družino z ljubeznijo, ter zapečatila nam učiteljicam veselje do poučevanja jezika in ohranjanja kulture.

V vsakem otroku je odkrila kako lastnost, preko katere jih je pridobila in jim odprla dušo, da sprejmejo korenine, ki so jim bile podarjene. “Ptički z dvema kljunčkoma” jih je imenovala, in za njih in za njihove družine se je vedno izpopolnjevala v materialih, organiziranju učnih enot ter z zgledom pokazala ljubezen do materinega jezika, ki so jo odkrivali otroci kot najdragocnejšo doto od svojih babic in dedov.

Za učitelje, ki smo imeli srečo, da smo kdaj z njo delali, je bila pravi kažipot, odprtih rok in z radodarnim srcem, nepozabna lučka katera vemo, da nas bo vedno spremljala in vodila z nebes, še posebno sedaj, ko jo imamo tako blizu v cerkvi Marije Pomagaj, saj smo vedeli, da ona ni in nas ne bo nikoli zapustila.

Zato smo letos za zaključek uprizorili prizor, ki ga je ona leta 1995 spisala za naše učence, in ga preuredili za sedanje učence: “En dan v življenju naših otrok”.

Zaključno proslavo smo začeli v cerkvi, kjer smo s hvaležno molitvijo Materi Mariji tudi priporočili gospo Marjano in zapeli pesem “Kadar rože svoj cvet odpro”, saj je Ona nas čuvala, vodila in tudi spremljala naše drage do poti tja, kjer prebiva Vladar sveta.

Kakor kazalci urice so nas potem otroci Jegličeve šole po ritmu pesmi “Urca tik-taka” popeljali po različnih postojankah, kjer so po razredih korajžno uprizorili kako doživijo dan, najsi bo pri zajtrku, pouku, pri kosilu, v trgovini ali v parku; lepo pa je, ko se ob koncu dneva v družinskem krogu pogovarjajo in

skupaj zaslanjajo počitnice.

Prizore sta glasno in veselo povezovala lanči in Viki, tako da so družine s sprehodom po celem dvorišču in parku lahko odkrile – vse po slovensko- kako poteka en otroški dan.

Na koncu smo pa zaključili s himno in poslovlili učence 7. razreda: Majo, Tati, Nikota in Santija, ki so nas dolga leta obiskovali in skupaj rastle in so letos zaključili šolo. Naše čestitke.

Njim je gospodična Ani podarila prisrčne besede za v spomin in spodbudo.

Lepo in na poseben način so se pa tudi starši zahvalili učiteljskemu zboru, saj so tiste lučke, ki z ljubeznijo ne samo ohranijo zaklad slovenstva, temveč imajo tudi zavest, da je treba ta zaklad naprej deliti, da se obogati, ko ga darujemo in za katerega je vredna vsaka žrtev. Naj dobri Bog poplača vsakemu posebej, stalnemu odboru in vsem ki so priskočili na pomoč.

Na koncu smo pa vsem družinam voščili vesele Božične praznike z željo, da jim mali Novorojenec podeli mir in upanje, ter objame z ljubeznijo vse naše družine. Zaslišala se je pesem Sveta noč in nas tako še bolj globoko združila v ljubezni Tistega, ki prihaja.

Hvaležni smo za ves trud, ki so ga starši skozi ta leta z zaupanjem v učitelje in za bogastvo otrok, nudili. Lepo je združeni delati naprej, po sledovih tistih, ki so nam že pokazali pot in z zaupanjem v darove, ki jih Bog vsakemu na drugačen način podari, tako lahko še naprej raste drevo z dvema koreninama: s slovensko in argentinsko narodnostjo, s slovensko in argentinsko besedo, in na njem se sliši pesem ptičkov z dvema kljunčkoma, ki polepša in razveseli vse naokoli. Vesele počitnice in lepe dneve v srcu vsake družine, vam želi

Učiteljstvo Jegličeve šole, ABC po slovensko

TEČAJ SLOVENŠČINE ZA ODRASLE | *Pristava*

Letos je potekalo sedmo leto tečaja «Slovenščina za vse» na Pristavi, vedno z istim navdušenjem in odgovornostjo.

Skozi celo leto smo virtualno poučevale Anka Savelli Gaser (višjo raven), Monika Češarek Kenda (srednjo raven) in Andreja Šeme Mele (nižjo raven).

Tečaj se je začel v soboto, 10. aprila. Letos

nas ni bilo veliko. Vseh skupaj nas je bilo takrat 20. Med letom so nekateri morali opustiti pouk zaradi osebnih razmer, a ostali so povezani in se naprej zanimali za vse, kar je slovenskega.

V soboto, 26. junija, smo slavili 30. obletnico samostojne Slovenije. Zbrali smo se na zaslonu in si ogledali program, ki smo ga skupaj pripravili. Vsak je povedal, zakaj se uči slovenščino, profesorice pa zakaj učimo slovenščino. Tako smo se še boljše spoznali.

Povezava

Zimske počitnice smo imeli 24. in 31. julija, kot ostali slovenski tečajji po domovih.

V soboto, 25. septembra, smo imeli kratek odhod z igrami. Tako smo praznovali dan študentov. Igrali smo Kahoot, reševali križanke

in klasični tutti frutti. Zabavali smo se in ponavljali besedišče.

Končno smo prišli do sobote, 27. novembra, in se srečali na Pristavi. Po dveh letih je bilo to zelo pomembno in veselo. Zaključili smo leto po stari navadi: z dobrim slovenskim kosilom. Učiteljice smo razdelile potrdila vsem, ki so bili prisotni pri 75 % učnih ur in

delali domače naloge. Imeli smo pouk skozi 30 sobot. Leto je končalo le 15 študentov.

Upamo, da bo prihodnje leto lahko pouk spet v živo in se bomo tako zopet učili ter združevali na naši zeleni Pristavi. Vesele počitnice!

Monika Češarek Kenda

»BODI POZDRAVLJEN, ZLATI MOJ DAN« | *Prvo sv. obhajilo*

Mesec december je zelo pomemben mesec. Šole zaključijo leto delovanje, običajno nas sv. Miklavž, naše srce se pa posebno pripravlja na Jezusovo rojstvo, ki nas spominja, da nam je Bog blizu.

Za otroke 4. in 5. razreda pa je najbolj pričakovani tisti dan, ko Jezusa prvič prejmejo v svoja srca. Pridno so se pripravljali pri verouku skozi dve leti. S pomočjo veroučiteljic Irenke Zarnik Kočar, Juli Kastelic Štumberger, Lučke Bergant Uštar, Viki Selan in duhovnikov msgr. dr. Jureta Rodeta ter g. Francija Cukjati so sodelovali pri svetih mašah in molitvenih urah, se učili o Jezusu in se pripravili na zakrament svete spovedi.

V nedeljo, 8. decembra, na praznik Brezmadežne device Marije, je sedemindvajset otrok iz Slomškove, Rožmanove, Balantičeve in Prešernove šole prejelo prvo sveto obhajilo: **Amelia Matea Belardi Čerňič, Paula Boltežar, Ana Valentina Dellacasa Poglajen, Tomaž Gabrijel Dellacasa Poglajen, Zofija**

Jana Gaser, Anika Grilj, Mathías Indihar, Peter Kocmur, Emma Košir, Janez Košir, Sofia Košir, Luka Marini Godec, Marko Marini Godec, Katja Modic, Laura Modic, Francisco Ciril Oblak, Tatjana Oblak, Gašper Petrocco Jelenc, Nicolás Pisano Vivod, Marija Viktorija Rovar, Marija Lucila Sanmauro Pregelj, Maia Skubic, Vladko Andrej Šenk, Matej Štrubelj, Germán Tortelli Pugelj, Boštjan Zarnik in Bianca Zoppi Šenk.

Ob 9.30 so se zbrali v cerkvi Marije Pomagaj in z družinami molili rožni venec ter se zahvalili za vse prejete milosti. Po končani molitvi so šli v dvorano, da so skupaj z duhovnikom in ministranti v procesiji slovesno vstopili v cerkev. Otroški obrazi so žareli od veselja in navdušenja ob velikem dogodku. V košarico ob oltarju so položili listke, kjer so bila zapisana dobra dela, žrtvice in molitve, ki so jih skrbno opravljali ves mesec pred obhajilom.

Sv. mašo je daroval g. Franci Cukjati. Z nežnimi glasovi je prepeval otroški zbor slovenskih

osnovnih šol pod vodstvom ge. Saši Jelenc Vodnik. Na orglah je spremljala ga. Anka Savelli Gaser. Berila in prošnje so brali starši, prvoobhajanci in veroučiteljica. Ga. Erika Poglajen Dellacasa pa je imela na skrbi povezavo.

Po besednem bogoslužju, med katerim je g. Franci spodbudil otroke in družine k vztrajni molitvi in srečanju z Jezusom pri svetem obhajilu, je pričel najvažnejši del svete maše - euharistično bogoslužje. Prvoobhajanci so skupaj s starši prinesli darove kruha in vina ter pisma z mislimi papeža Frančiška, ki so jih pripravili, da jih podarijo starejšim ljudem.

Sledilo je posvečenje, ko sta se kruh in vino končno spremenila v Jezusovo telo in kri. Jezus je bil resnično navzoč med nami. Prvoobhajanci so ga kleče počastili z molitvijo pred obhajilom. Prišel je nestrpnno pričakovani trenutek, ko so ga smeli prejeti v srce. V molitvi so se Jezusu zahvalili za vse darove in prosili, da bi rasli v ljubezni do Boga in bližnjega.

Po sv. maši so se fotografirali in odšli na

skupni zajtrk, ki ga že več let z ljubeznijo pripravljata ga. Anica Erjavec Klarreich. Po zajtrku so prvoobhajanci dobili podobico ter molitvenik Vrata k Bogu.

Iskrena zahvala ge. Maruči Zurc za prelepo okrasitev prostorov in ge. Nevenki Godec Zupanc, ki je poskrbela za ministrante in pripravila šopke za prvoobhajance.

Molimo za letošnje prvoobhajance, da bodo vedno bolj krepili prijateljstvo z Jezusom.

V.S.

Peter Štumpf, soboški škof

BOŽIČ, ZMAGOVALEC NAD VSEMI STRAHOVI

Dragi moji rojaki v Argentini.

Majhen Jezušček v betlehemiški štalici je glavni protagonist te svete božične noči. Za Marijo in Jožefa ter pastirje je on navdih za življenjski smisel in služenje. Vsi ti so ga narmreč kot Boga počastili v sveti noči, pozneje pa tudi sveti Trije kralji.

Za nosečo Marijo in njenega moža, svetega Jožefa, v betlehemiških prebivališčih ni bilo prostora. Jožefovi sorodniki in drugi betlehemiški meščani so vedeli, da je Jožef bil prvorojenec očeta Jakoba, je zato med Judi bil edini naslednik kralja Davida.

Starodavne prerokbe so govorile, da bo iz Davidove rodovine izšel kralj, ki bo zavladal vsem narodom. Betlehemiški meščani so vedeli, da Jožef ni ta kralj. Poznali so ga kot

brata, kot meščana, kot tesarja, kot preprostega človeka, brez posebnih voditeljskih sposobnosti. Slutili pa so, da bi ta kralj lahko bil otrok, ki ga je pod srcem nosila Jožefova žena Marija.

V tej slutnji pa je obstajala velika groznja. Častihlepni in krvoločni Herod se je tega otroka bal, ga iskal in ga je hotel uničiti. Herod je bil prepričan, da mu bo ta otrok odzval prestol in oblast. Betlehemičani so to vedeli. Zato Jožefa in noseče Marije niso hoteli sprejeti pod svojo streho, ker so se bali Herodove maščevalne roke. Strah jih je povsem paraliziral. Betlehemičani očitno niso bili sposobni solidarnosti drug do drugega, temveč so gledali samo nase. Če bi bili solidarni, bi se znali primerno obvarovati tudi pred Herodom. Pri tem bi jih krepila moč, ki bi jo lahko dobili od

Boga, če bi sprejeli pod svojo streho Jezusa, Marijo in Jožefa.

Sedanja situacija pri vas v Argentini in drugod po svetu je precej podobna strahovom betlehemiških meščanov. Strahu je povsod zelo veliko. Strah nas je virusa, strah nas je epidemije, strah nas je drugega. Povsod občutimo groznjo. Mnogi so se zaprli vase in v svoje domove. Bojijo se zase. Vsak bi rad na svoj način preživel. Izbiramo vse mogoče načine, da bi preživeli. Cepimo se zato, da bi preživeli in ne cepimo se za to, da bi preživeli.

Doma v Sloveniji nas je precej vznemirila tudi Evropska komisija z namero, da ukine božič zato, da ne bi nekristjani bili užaljeni. Namesto božiča bi naj praznoval kar nek praznik. Papež Frančišek je zgrožen opozoril, da so to že poskušali razni diktatorji, pa niso uspeli.

Božič je in bo doma v družini, kjer se imajo radi, in kjer so doma Jezus, Marija in sveti Jožef. Prav je, da čimprej izgine 'kičasto trgovinski božič'. Naj ga kar imajo tisti, ki Jezusa, Marijo in svetega Jožefa hočejo izbrisati iz civilizacijskega spomina.

Božič je božji in zato ga Bog ne bo izpustil iz svojih rok. On ga skrbno varuje za vse, ki verujemo, da so Jezus, Marija in sveti Jožef naši sopotniki na poti vere.

Božič nas ne more prepustiti temi nevednosti o tem, kdo smo in kam gremo. Smo bratje in sestre v Jezusu in zato sinovi in hčere življenja ljubečega Boga, ki nam je namenil neskončnost bivanja pri sebi. Zato ne živimo v strahu. Živimo v veri in upanju, da je Bog nenehno z nami. Angeli na betlehemiških poljanah so celo opogumljali pastirje, naj se ne bojijo, kajti to noč se je na tem kraju rodil Odrešenik, ki je Kristus, Gospod. Nebesa nam tako sporočajo, da je božič zmagovalc nad vsemi strahovi.

V teh nesigurnih časih vam, ki se veselite božiča, izrekam svojo bližino in v molitvi na vas kličem Božjo pomoč.

Naj vam bodo blagoslovljeni in tolažilni božični prazniki. V novem letu želim medsebojne povezanosti in želje, da iščete to, kar vas povezuje in vam prinaša skupno dobro!

- amen

MEŠANI PEVSKI ZBOR
SAN JUSTO
praznuje svojo

Nedelja,
26. decembra 2021.

– letnico

Ob 8. uri | v Sanhuški stolnici sv. maša za pokojnega g. Andreja Selana, bivše pevce in v zahvalo ob 50-letnici delovanja. Poje MPZSJ.

Ob 9. uri | Skupni zajtrk v Našem domu. Nato poimenovanje pevske sobe po g. ANDREJU SELANU.

Ob 10. uri **KONCERT**
božičnih pesmi

Razstava slik glasbene dejavnosti v tretjem nadstropju Našega doma.

Vsi prisrčno vabljeni, posebno nekdanji pevci!

Naš dom San Justo | Hipólito Yrigoyen 2756, San Justo | Prostovoljni prispevki

XX. NAGRADNI NATEČAJ URADA ZA SLOVENCE V ZAMEJSTVU IN PO SVETU

za diplomske, magistrske in doktorske naloge
s področja Slovencev v zamejstvu in Slovencev po svetu

Zunaj Slovenije živi okoli pol milijona Slovencev in njihovih potomcev. Naši rojaki, ki živijo v vseh štirih sosednjih, kot tudi mnogih drugih državah na vseh celinah, so organizirani v številna društva, obiskujejo slovenske šole, izdajajo časopise, revije, knjige in druge publikacije, slovenske pesmi prepevajo v zborih, se vrtijo v folklornih skupinah ter na številne druge načine ohranjajo slovensko identiteto in zavest o svojih koreninah.

Če vas ta tematika zanima in ste jo prepletli s svojim študijskim raziskovanjem in pripravo zaključnega dela, imamo odlično novico.

Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu prav zdaj razpisuje že 20. nagradni natečaj za diplomske, magistrske in doktorske naloge s področja Slovencev v zamejstvu in Slovencev po svetu. Do sedaj je na natečaj prispelo že prek 350 zaključnih del diplomantov, magistrantov in doktorantov različnih študijskih smeri, ki so raziskovali delovanje in življenje slovenskih skupnosti v zamejstvu in po svetu. Na letošnjem natečaju bodo upoštevana dela, za-

govarjana v obdobju od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021.

Najboljša tri dela s področja zamejstva in tri dela s področja izseljenstva bodo prejela denarno nagrado, in sicer:

- prva nagrada v višini 800 evrov,
- druga nagrada v višini 600 evrov in
- tretja nagrada v višini 400 evrov.

Urad bo prijave na letošnji nagradni natečaj sprejemal do vključno 28. 2. 2022. Več o prijavi si lahko preberete v besedilo nagradnega natečaja, ki je na voljo na uradni spletni strani Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Povezava

Če pa se še odločate, o čem bi lahko pisali v svojem zaključnem delu, naj bo to povabilo k razmisleku o temah, ki so povezane s Slovenci v zamejstvu in izseljenstvu, in se na nagradni natečaj morda prijavite prihodnje leto.

Dodatna pojasnila in informacije dobite na tel. št. (+386) (0)1 230 80 18 ali prek elektronske pošte: pr.urad.slovinci@gov.si.

20. OBLETNICA NOGOMETNE EKIPE "ZEDINJENA SLOVENIJA" V ARGENTINI

Močno navdušenje in trdo delo sta gorivo s katerim dosežemo, da se sanje uresničijo. To navdušenje in delo se uresničujeta v tem, kar nas zelo zanima ali ko nekaj občudujemo, bodisi delo ali stvaritev. Z nogometno ekipo Zedinjena Slovenija smo imeli možnost, da smo združili naši dve domovini preko nogometa. To so bile sanje Herija Zupana in skupine ljudi, ki so se z navdušenjem in zagonom vrgli v akcijo in naredili vse, da bi se njihovi cilji uresničili.

Prvi korak v to smer je bila turneja leta 2001, ko se je 31 članov delegacije nogometne ekipe (24 igralcev in 7 članov v tehnični skupini) odpravilo iz letališča Ezeiza v Buenos Airesu. Cilj potovanja je bila Republika Slovenija, kjer so imeli načrtovano turnejo z različnimi slovenskimi klubi druge in tretje lige. Bil je to eden prvih poizkusov stika na športnem področju med izseljenskimi skupnostmi in matično domovino. To pa je bilo možno - v veliki meri - zaradi podpore tedanjega predsednika Nogometne Zveze Slovenije, g. Rudija Zavrta in g. Matjaža Jakopiča. Turneja je trajala dva tedna, ekipa je pa odigrala šest tekem. Športni izidi so se stopnjevali od šibkega začetka do zanimivih zmag. Od prijateljskih tekem lahko poudarimo tisto, ki se je odigrala s slovensko reprezentanco U18 v stadionu v Šiški. Rezultat 0 - 1 priča o nivoju nogometne ekipe ZS.

Dejavnosti niso bile omejene samo na igrišče: skupina je tudi obiskala tedanjega ljubljanskega nadškofa dr. Rodeta, ki je ekipo pohvalil – zaradi športne iniciative in podelil svoj očetovski blagoslov. Ko nas je ob vrnitvi na Ezeizi pozdravila "množica" sorodnikov in prijateljev, je bila s kristalnim pokalom uradno zaključena turneja. Brez dvoma je bil ta dogodek izredne važnosti in začetek novih možnosti sodelovanja med Slovenci po svetu in v domovini.

Z nogometno ekipo Zedinjena Slovenija, smo imeli možnost, da smo združili naši dve domovini, preko nogometa. To so bile sanje Herija Zupana in skupine ljudi, ki so se z navdušenjem in zagonom vrgli v akcijo in naredili vse, da bi se njihovi cilji uresničili.

Po uspešnem turnirju leta 2001, zaradi navdušenja NZS in pomoči SVS se je naslednje leto organiziralo v Sloveniji prvo svetovno prvenstvo slovenskih izseljencev. Povabilo na udeležbo je voditelj ekipe presenetilo sredi argentinske politične, gospodarske in socialne krize. Kljub temu je skupina, ki se je vestno in resno pripravljala na tekmovanje, izrazila željo, da naredi vse potrebno, da bi -na vsak način- potovali.

Na novi turneji je tekmovalo 6 ekip iz različnih krajev sveta. Ker je tekmovalje trajalo samo en teden, je bil turnir bolj intenziven. Ekipa je igrala dve tekmi in skupni fazi proti rojakom iz Avstrije in Francije, katere je

zmagala s pridobitvijo pravice do finale. Tudi ta turneja se je odigravala v lepih, prekrasnih pokrajinah. Naj omenimo nogometno igrišče v Jarenini, kjer je v tem času trenirala nogometna slovenska reprezentanca, in nogometni štadion občine Šiška, kateri ima prostor za več kot 2.500 gledalcev. V tem nogometnem štadionu je ekipa Zedinjena Slovenija v finalu premagala NK Koper 4-1. Ta ekipa je bila takrat prvak druge profesionalne lige Slovenije. S to zmago je ekipa ZS zopet dokazala svoj visok nivo.

Priprava na tretjo turnejo leta 2004 je trajala šest mesecev. Pri treningih je sodelovalo več kot 60 nogometašev, potovalo jih je 26, skupaj s 7 člani tehnične skupine. Tokrat je bila turneja razdeljena na dva dela: v prvem tednu turneje se je odigralo 2. prvenstvo slovenskih izseljencev po svetu, v drugem pa tri prijateljske tekme proti ekipam druge in tretje lige Slovenije. Slovenska nogometna zveza (NZS) nam je za ves čas turneje preskrbela uradni avtobus, ki ga za prevoze uporablja slovenska nogometna reprezentanca. Prvenstvo izseljencev se je odigralo v Ljubljani in okolici. Skupina ZS je tekmovala proti ekipam iz Italije, Nemčije in Avstrije. Tako kot v letu 2002 so zopet prišli do finale Argentinci in Slovenci a tokrat je NK Koper premagal skupino ZS (2-1). Prijateljske tekme v drugem tednu so se pa odigrale po raznih krajih Slovenije. Dve tekmi so zmagali (Dob NK in NK Vranksko) in eno izgubili (NK Factor).

Po treh letih velike nogometne dejavnosti v različnih lokalnih turnirjih, je ekipa začela s pripravo na svojo četrto turnejo leta 2007. Sodelovali so v 3. svetovnem nogometnem prvenstvu Slovencev po svetu. V tem turnirju so znova prišli do finala, ki se je odigral v štadionu ŽAK v Šiški. Tekmovali so proti ekipi iz Avstrije, to so bili mladinci Slovenskega atletskega kluba SAK. Po izenačenih tekmi v 90. minutni igri so izgubili 5-4 po kazenskih streljih. V drugem tednu turneje je ekipa igrala dve prijateljski tekmi proti ekipam, ki so sodelovale v drugi ligi Slovenije: NK Factor in NK Drava. V tej zadnji ekipi, ki je takrat igrala v slovenski ligi so igrali na različnih mestih trije nogometaši, ki so izšli iz naše ekipe: Lucas Mario Horvat, Javier Antonio Grbec in Herman Zupan.

Da bi bili stiki in vezi med Argentino in Slovenijo še močnejši, je leta 2007 vodstvo naše skupine s pomočjo Izseljenskega društva Slovenija v svetu pripravilo prijateljsko nogometno tekmo z ekipo, v kateri je tudi igral sedanji predsednik vlade Slovenije, g. Janez Janša, in nekateri ministri.

Leta 2014 se je uresničil zelo pomemben dogodek, tako za Nogometno ekipo Zedinjena Slovenija, kot za celotno slovensko skupnost v Argentini: s skupnim prizadevanjem Herija Zupana in tedanjega predsednika NZS Aleksandra Čeferina nas je obiskala Slovenska nogometna reprezentanca. Ekipa se je odpejla v Buenos Aires, da bi igrala proti vsem zvezdam Argentinske nogometne selekcije. To srečanje je bilo slovo Argentinske reprezentance od svoje publike, predno so odleteli na svetovno prvenstvo v Braziliji. Slovenska No-

gometna Reprezentanca je trenirala v "Casa Amarilla", sedež kluba Boca Juniors in v štadionu Monumental, sedež kluba River Plate. Pred prvim treningom sta dve skupini ekipe Zedinjena Slovenija odigrali prijateljsko srečanje na obmejnem igrišču, nato pa so pogostili slovensko reprezentanco. Slovenski nogometaši so tudi obiskali Naš dom San Justo, kjer so jim pripravili kulturni program in predstavili delovanje slovenske skupnosti.

Leta 2015 je skupina uresničila peto turnejo po slovenskih tleh. Da so se športniki pripravili, so trenirali v prostorih Argentinskega društva nogometnih sodnikov, ki ima prvovrstne inštalacije. Na tem potovanju je bila delegacija sestavljena iz 22 igralcev, med katerimi je večina prvič potovala v Slovenijo kot del ekipe. Tako kot na prejšnjih turnejah, je bila tehnična skupina sestavljena s 7 osebami. V Sloveniji je ekipa odigrala štiri srečanja proti zelo dobrim ekipam: ND Ilirija in NK Bled, ki igrata v drugi in tretji slovenski ligi, NK Mengo 28 (ekipa ki tekmuje v regionalni ligi Ljubljana) in tudi s skupino igralcev iz prve in druge slovenske lige. Rezultat turneje je bil zelo pozitiven, saj se je ekipa vrnila v Argentino neporažena. Dvakrat je izenačila in dvakrat zmagala. Ne glede na tekmovanje, je imela skupina na tej turneji priložnost, da je prisostvovala tekmi med Slovensko reprezentanco (s katero je trenirala v Argentini prejšnje leto) in Angleško selekcijo, za Eurocup 2016. Naša ekipa je zasedala izredne prostore, ker jih je povabila Nogometna Zveza Slovenije.

Leta 2019 se je nogometna ekipa pripravljala na šesto turnejo na slovenskih tleh s tedenskim treningi, spet v prostorih Argentinskega društva nogometnih sodnikov. Za potovanje je delegacija sestavljala 18 igralcev in 6 tehničnih sodelavcev. Med turnejo po Sloveniji je v teh novi izdaji slovenskega turnirja za izseljence v zamejstvu in po svetu naša ekipa tekmovala proti moštvom iz Srbije, Nemčije in Avstrije. To prvenstvo se je odigralo v Nacionalnem Nogometnem Centru Brdo, kjer trenutno trenira slovenska nogometna reprezentanca. Naši nogometaši so uporabljali isto garderobo kot igralci višine Samira Handanoviča ali Jana Oblaka. Ekipa je prišla do finala in premagala nogometno skupino iz Srbije s 5-0. V drugem tednu je skupina igrala dve prijateljski tekmi proti ekipam ki so sodelovale v drugi ligi Slovenije: NK Bilje in NK Radomlje (ta ekipa trenutno sodeluje pri Prvi Slovenski ligi). Obe ekipi sta bili očitno boljši in sto zmagali v obeh tekmah.

Pomemben dogodek za nogometno skupino ZS je bil prvi nastop Andresa Vombergarja v Slovenski nogometni reprezentanci, meseca januarja 2019. Andres je igral v ekipi ZS kot mladenič pred začetkom svoje poklicne kariere in je sin tajnika Marka Vombergarja.

Nogometna ekipa Zedinjena Slovenija že od vsega začetka aktivno sodeluje pri različnih amaterskih turnirjih v Buenos Airesu. Leta 2004 je ekipa tekmovala na prvem nogometnem turnirju izseljenskih skupnosti v Argentini. Ta turnir sta podprla Urad vlade za šport in vlada mesta Buenos Airesa. Skozi mnoga leta je ekipa tudi sodelovala pri nogo-

metnem turnirju »Northchamp«, ki je eden izmed najvažnejših amaterskih turnirjev v Argentini. Vpisanih je več kot 6.000 igralcev v 300 ekipah. Skupina je začela v kategoriji D, potem je napredovala in dosegla dvakrat prvenstvo kategorije A. Ekipa trenutno sodeluje pri nogometnem turnirju "Copa Premier", vsako soboto ob 13. uri. Skozi turnejo, ekipo lahko spremljate, z informacijami in fotografijami, preko instagrama @esloveniafc.

Nogometna ekipa vedno tekmuje pod imenom »Eslovenia«, z enakimi dresi kot jih uporablja slovenska reprezentanca, ki ima simbol Triglava na sprednji strani. Skozi vsa ta leta, pri vseh teh turnirjih je nogometna skupina ponosno zastopala slovenske izseljence v Argentini na več kot 400 igrah, ne samo zaradi športnih dosežkov ampak tudi zaradi vzornega vedenja nogometašev pri vsaki tekmi. To je priložnost, da ekipa ponese ime Slovenije ljudem, ki ga doslej niso poznali in da predstavi našo skupnost na originalnem način pred argentinsko javnostjo.

Če vključimo vsa potovanja, je potovalo v Slovenijo že 100 igralcev. Večina igralcev je imelo možnost preko športa prvič spoznati deželo svojih prednikov. Omeniti moramo tudi, da je skozi 20 let, v treningih sodelovalo čez 350 mladih argentinskih Slovencev: ponosni potomci dedov in pradedov in veliki ljubitelji argentinskega narodnega športa.

Skozi vsa ta leta je Nogometna Ekipa ZS vzpostavila dobre stike z voditelji Nogometne Zveze Slovenija. Radi bi se zahvalili predsedniku NZS, Radeju Mijatoviču in glavnemu tajniku Martinu Kožlju za vso pomoč skozi vsa ta leta. Tudi posebna zahvala prejšnjemu predsedniku NZS in današnjemu Predsedniku UEFA-e Aleksandru Čeferinu.

Da je Nogometna ekipa lahko uresničila tako bogato želje, je bila bistvene važnosti iniciativa in zagon organizatorjev. Zato bi se radi zahvalili vsem, ki so spremljali skupino na tej čudoviti poti: Jure Urbančič, Marko Vombergar, Janez Urbančič in Dani Kunc. Radi bi se tudi zahvalili dvema osebama, ki sta že od začetka del skupine in še vedno spremljata mlade nogometaše: Claudio Spinella in Janko Šmalc. Sprejela sta izziv in sta se posvetili temu delu z zavzetostjo in velikim navdušenjem.

Posebno pa bi se radi zahvalili Heriju Zupanu: pod njegovim vodstvom in izrednim navdušenjem do športa lahko letos praznujemo 20. obletnico Nogometne ekipe ZS.

Glavni namen ekipe je druženje mladih Slovencev v Argentini preko športa. Tudi ohranitev povezanosti med Slovenci po svetu in matično domovino je cilj, ki ga skušamo uresničevati ob vsakem turnirju. Najboljši dokaz naše ljubezni do naših obeh domovin je ta, da tekmujemo v Sloveniji z argentinsko majico ki je okrašena z grbom obeh držav, v Argentini pa ponosno nosimo Slovensko majico.

Tradicijo, ki smo jo začeli leta 2001, želimo nadaljevati. To navdušenje moramo ohraniti in naprej graditi mostove med našima obema domovinama: Argentino in Slovenijo.

Matias Jakoš

PRIJATELJU FRANCETU RANTU

v spomin

Dragi France!

Imel sem privilegiji sodelovati s teboj v odborih na Pristavi in v Hanželičevem počitniškem domu, ali »koloniji«, kakor si rad povzel. Bil si idealist s ščepcem pragmatizma v korist teh idealov. Imel si poseben dar, da si pogladil spore med ostalimi odborniki. Če je bilo potrebno si vsakega posebej obiskal in nagovoru k zblizanju. Jasno ti je bilo, da edinole s skupnimi močmi lahko dosežemo zastavljene cilje. Za časa, ko se je dom na Pristavi povečeval na tvojo pobudo, si prepričeval, navduševal in potem tudi organiziral prostovoljne delovne moči. Tako kot mnogi drugi si tudi ti žrtvoval čas in svoje delo za skupno dobro.

Z istimi načeli si dolga leta predsedoval odboru počitniškega doma v Cordobskih hribih. Da je vsako leto tam šolska kolonija je v glavnem tvoja zasluga. Brez tvoje značilne dalekovidnosti bi počitniški dom že zdavnaj propadel. Spomnim se, kako si me leta '90 skoraj vsako nedeljo po maši na Pristavi nagovarjal glede krize, ki jo je prestajal počitniški dom. Poleti si me povabil, da sva se skupaj peljala v Dolores na ogled. Nekoč sem ti priznal, da sem privolil na to prvo pot bolj iz obzira do tebe in tvoje vztrajnosti kot iz lastnega zanimanja. Takrat je vzkliklo prijateljstvo, ki se je vsako naslednjo pot samo še krepilo. Ni moglo biti drugače. Bil si izvrsten pripovedovalec tvojih ali tujih doživetij. V skoraj vsaki posebni situaciji si našel primereno besedo. Ravno tako si bil izreden poslušalec. Imel si nekaj več življenjske kilometrine, kar je v pogovoru neštetokrat pomagalo rešiti moje osebne tegobe. Na stotine ur za volanost v najbolj različnih okoliščinah, utrujenost, zaupanje, pogovori, skrbi, radosti, življenjske izkušnje in nenazadnje želja priti srečno domov so kalile jekleno prijateljstvo. Takšno, da je nekoč Lojzka omenila, da zgleđava bolj brata kot prijatelja.

Poleg tvoje dobrodušnosti, da si vsakomur z veseljem skušal predati tvoje znanje in izkušnje, mi je vzbujalo pozornost to, da nisi nikoli dvignil glasu. Z nasmehom in prijazno besedo si omehčal zapahe še tako težkih vrat. Tako nastopajo ljudje, ki imajo čisto vest in se zavedajo, da ravnajo po resnici.

Poznala sva skoraj vse kavarne na bencinskih postajah od Morona do Doloresa, a zadnje leto pred mojim odhodom v Slovenijo sva se srečevala v kavarni Bonafide v Plaza Oeste. Tam sem ti povedal, da namepravam zaključiti službo na koloniji in se preseliti v našo domovino. Kakor je bilo pričakovati si se plemenito odzval, me spodbujal in svetoval glede tega koraka, ki je dejansko tebi, kot »alma mater« počitniškega doma, povzročalo preglavice.

Kmalu po mojem prihodu v Slovenijo sva govorila po telefonu in si ob koncu pogovora povedal, da si bil tiste dni v kavarni Bonafide. Ko se je približala natakara te je vprašala, če ti postreže ali počaka name. Zanj sva bila že stara znanca. Rekel si ji, naj prinese kar dve kavi.

France: hvala za tvoje prijateljstvo! Odpravil si se na poslednje potovanje. Prosim, kar naroči dve kavi, tokrat bom prišel pravočasno.

Tomaž Rant

OkrOgle OBLETNICE | France Balantič (1921 - 1943)

Pred 100 leti, 29. novembra 1921, se je rodil France Balantič, eden najvažnejših slovenskih pesnikov 20. stoletja ter eden najboljših slovenskih sonetistov vseh časov. Pesniško se je začel uveljavljati tik pred Drugo svetovno vojno in v njej ustvaril izjemno liriko, ki pa je zaradi njegove tragične smrti izšla šele po njej. Po letu 1945 je bil v Sloveniji prepovedan, v izseljenstvu - zlasti v Argentini - pa je postal simbol protikomunizma. Po osamosvojitvi Slovenije ga je slovenska literarna zgodovina uvrstila med klasike.

Življenje Franceta Balantiča

France Balantič se je rodil 29. novembra 1921 v Kamniku v delavski družini s tremi otroki. Po ljudski šoli v Kamniku se je vpisal na Klasično gimnazijo v Ljubljani, ki jo je izdeloval z dobrim uspehom. Kot sedmošolec je v zborniku kamniških študentov objavil tri sonete o izseljenih. Prijateljsko se je povezal s Francetom Kremžarjem in Marjanom Tršarjem. Na novega leta 1941 je hudo zbolel in prijavil izstop iz šole. Zdravje se mu je okrepilo, ko je nekaj dni preživel s Kremžarjem in Tršarjem na Veliki planini. Tam je zasnoval svoj Prvi venec in ga še isto leto dokončal. Po nemškem napadu na Jugoslavijo aprila 1941 se je odločil, da se umakne v Ljubljano in tam nadaljuje študije. Uspešno je končal osmi razred gimnazije in se vpisal na slavistiko.

Sprva je na univerzi simpatiziral s krščanskimi socialisti in prek njih z Osvobodilno fronto, junija 1942 pa je bil v italijanskih taboriščih aretiran in deportiran v taborišče Gonars. Po vrnitvi iz taborišča novembra istega leta se je pridružil vaškim stražam, po njihovem padcu pa domobrancem.

Čeprav se Balantič ni identificiral z vojaško službo, so ga vanjo pritegnila protikomunistična stališča in prigovarjanje prijatelja Franceta Kremžarja, ki je bil poveljnik domobranske postojanke v Grahovem pri Cerknici. Partizani Tomšičeve brigade so postojanko obkolili in jo uničili 24. novembra 1943, v ognju pa je zgorela skoraj celotna posadka domobrancev, med njimi tudi Balantič. Čez nekaj dni bi dopolnil 22 let. Prijatelji so Balantiču v ljubljanski Drami pripravili spominski večer 9. junija 1944.

Delo Franceta Balantiča

V času študija so Balantiča zanimali slovenski jeziki in književnost. S prijatelji - zlasti s Kremžarjem in slikarjem Marijanom Tršarjem - so prirejali kulturno-literarne večere, sam Balantič pa je tudi začel pesniti. Prve Balantičeve pesmi so bile objavljene leta 1939 v Mladiki in nato 1941 v reviji Dom in svet, ki jo je urejal dr. Tine Debeljak.

Leta 1942 je Balantič končal svojo prvo pesniško zbirko "Muževna sem steblika", v kateri je 24 pesmi razdelil v tri cikle: Žarki

(10 pesmi), Daj me k ustom (10 pesmi) in Žalostni rog (4 pesmi), dodal pa je še pesem Sin kot samostojno enoto. Pesnik izdaje ni doživel. Leta 1944 je zbirka izšla z naslovom V ognju groze plapolam. Tine Debeljak je v uvodni besedi poudarjal izjemnost njegove poezije, hkrati pa je avtorja povezoval z domobranskim protikomunističnim bojem. Ta povezava je ostala še v povojnem času, ko ga je slovenska politična emigracija razglasila za svojega pesnika. Zbirko so ponovno natisnili v emigraciji leta 1956 in 1976.

V Sloveniji je do natisa prišlo leta 1966, a je zaradi prepovedi z vrha političnega partijskega vodstva celotna naklada bila uničena. Prvi izbor je v Sloveniji izšel šele leta 1984. Kritično izdajo Zbranih pesmi v uredništvu Franceta Pičnikarja je pripravila leta 1991 Državna založba Slovenije.

DOMOV

*Ah, kmalu bom doma,
da bom prepeval na veseli preji,
ah, kmalu bom doma,
že mošt kipi v uteho moji žeji.*

*Že čaka mati me
s povreslom svojih belih, belih las,
da z njimi moj poveže gibki pas,
ne sme čakati me.*

*Zato bom šel od tod,
ker bolna pesem duše ne nasiti,
nikamor nimam glave položiti,
zato le brž na pot!*

*Tu sanjal bi zaman
o sinjem kelihu, ki Bog v njem spi,
tu ni neba, le matere oči
so kakor encijan.*

*Ah, kmalu bom doma,
da bom prepeval na veseli preji,
ah, kmalu bom doma,
že mošt kipi v uteho moji žeji.*

Priznanje Balantičeve pomembnosti v Sloveniji

Slovenska demokratizacija in osamosvojitve sta prinesli nove izdaje in nove možnosti za znanstveno obravnavo in priznanje Balantičeve poezije. Takrat so pesniku lahko uredili tudi grob na pokopališču v Grahovem, kjer je bil s soborci po zažigu pokopan v skupni grob.

Balantič je danes bolj realno umeščen v slovensko literarno zgodovino. Njegov pesniški opus sicer ni obsežen, vendar sodi med najbolj globoke in dovršene.

Vsekakor je imel pred desetletji največ zasluga za promocijo pesnika dr. Tine Debeljak, Sloveniji pa je Balantiča literarno in človeško v svojem znanstvenem delu približal France Pičnikar, ki je tudi urednik dokumentarne monografije o Balantiču In vendar si za pevca me izvolil, ki je izšla pri založbi Družina. V knjigi je s fotografijami, dokumenti, faksimili pesmi, reprodukcijami pesnikovih portretov in ilustracij predstavljeno Balantičevo življenje in delo.

V rodnem Kamniku so Balantiču odkrili spominsko znamenje in po njem imenovali Knjižnico Franceta Balantiča Kamnik. Za 100-letnico njegovega rojstva je Pošta Slovenije izdala poseben žig.

Akademik dr. Janko Kos o Balantiču

Akademik dr. Janko Kos je ob 65-letnici Balantičeve smrti na predstavitvi izdaje treh Balantičevih knjig povedal, da je Balantičeva poezija »čista« in »brez ideoloških prvin« (ni bil niti pri mladcih niti v Katoliški akciji). Pri pisanju pesmi je bil »zvest samemu sebi in čisti poeziji«. Predstavlja »tip visokega pesništva, združuje izpovedovanje in oblikovanje«, svojo pesniško izpoved »prekriva z lepoto«. »Balantič sodi med največje slovenske pesnike,« je zatrdil govornik. Je »klasik, ki je moderen, oziroma moderni avtor, ki je klasik«. Zanimal se je za Beaudelaira, Rimbauda, Majakovskega ... To je »izjemno drzna poezija; celo za sedanje čase«. Balantič je »prešernovski pesnik«, ker se pri njem pojavljajo iste teme, kot so se pri Francetu Prešernu, s to razliko, da jih je Balantič »moderniziral«. Te teme so: izgubljeni sin, eros, celo seksus (tukaj je v svoji izpovedi »drzen, odkrit, razviharjen do kraja«), smrt.

Ima tudi »nekaj socialnih pesmi, ki pa niso ideološke«. Pesem Nečisti čas je »refleksija o sebi in o času, ki ga je doživljal«, o vojni. Ta pesem ima v sebi »epohalno sporočilo«. Balantič v njej razmišlja o svojem zgodovinskem trenutku in času, Gonarsu, kamor so ga zaprli. Je »krik obupa, naj ga Bog reši tega ukletega časa«. Odseva duha obdobja, ki ga je prežemal nihilizem.

Njegov Sonetni venec ga »najbolj očitno pripenja na Prešerna«, je »nekaj najvišjega po Prešernovem Sonetnem vencu, edini vreden Prešerna, ga dosega«, je poudaril Janko Kos. Z razliko od Prešerna, ki začenja svoj Sonetni venec z ljubeznijo in ga z njo tudi sklepa, vmes pa ga prežema domoljubje in drugo, Balantič v svojem Sonetnem vencu izpoveduje svojo »duhovno dramo«. Ta vodi pesnika iz najglobljega dna do samega prebivališča Boga, pri katerem dobi odpuščanje, uživa božjo slavo in mir. To je »duhovna drama človeka, ki je doživel vse palete življenja«.

Balantičevi verzi so tudi »sami zase dragocnost«, »zaokroženo pesniško sporočilo, kaj pravi pesnik danes«. France Balantič je »vznemirljiv pesnik«, »daje človeku misliti, priteguje, vabi k refleksiji«. Vznemirljiv je tudi s svojo erotično izpovedjo, medtem ko so sodobni pesniki prej dolgočasni. Njegove pesmi so še vedno sodobne in lepe, je zaključil svoj govor akademik Kos.

BOŽJA LJUBEZEN

*Iz Tvoje hiše moja je nevesta,
poslal si k meni jo v najdražjem blagu,
pohlevno zdaj sedi na veznem pragu,
ne bo odšla, ostala mi bo zvesta.*

*Prav vsako noč mi pri nogah prečuje
in z ustnicami toplimi jih briše,
kot je navajena še iz Tvoje hiše,
ko je sprejemala popotne, tuje.*

*Ne bom upiral se, le rad povsod
začutil tovar njene bi krvi,
da vedel bi, da ni molitev gluha.
In v dlan se skril bi ji kot v list lapuha
(tako rad delal sem za mladih dni)
in pel bi, kot da materin je god.*

Pripravil: Jože Jan

Viri:
Wikipedia
Slovenska Biografija
Ognjišče
Družina
Obrazi slovenskih pokrajin
Kamnik.si
Pošta Slovenije

OTVORITEV RAZSTAVE

»Slovenci po svetu v času osamosvajanja Slovenije«

Izseljensko društvo »Slovenija v svetu« je v torek, 7. decembra, v Cankarjevem domu na Vrhniki otvorila prenovljeno razstavo »Slovenci po svetu v času osamosvajanja Slovenije«.

Ob odprtju razstave je društvo pripravilo kulturni program, na katerem sta nastopili folklorni skupini Šumnik iz Borovnice in Klas

iz Horjula.

Otvoritve razstave sta se udeležila – in navzoče nagovorila – Ministrica za Slovence v zamejstvu in po svetu dr. Helena Jaklitsch in vrhniški župan g. Daniel Cukjati. V imenu društva Slovenija v svetu je g. Boštjan Kocmur opisal razstavo, ki jo je ob 30. obletnici osamosvojitve Slovenije pripravilo izseljensko društvo.

Razstava spominja na čas osamosvajanja Slovenije in na aktivnost, ki so jo Slovenci po svetu izvajali v želji, da bi svet čim prej priznal slovensko samostojnost. Prvotna razstava je bila postavljena že leta 2011. Potovala je po šolah, bila v Državnem zboru, v Državnem svetu, v zamejstvu in po Evropi, Kanadi, ZDA in Argentini.

Po otvoritvi razstave je bi v Veliki dvorani Cankarjevega doma na Vrhniki folklorni koncert »Zlati časi«, v skupni priredbi folklornih

skupin Šumnik in Klas.

Folklorna skupina Šumnik je mlada skupina folklornikov, ki deluje pod Kulturnim društvom Borovnica. Folklorna skupina Klas pa deluje od leta 1978 v okviru Prosvetnega društva Horjul. Med pandemijo sta obe skupini združili moči za gostovanje v Nemčiji, kamor so bili vabljeni horjulški folklorniki. Turneja po Nemčiji je mimo, sodelovanje pa še vedno nadaljuje.

O folklornem koncertu »Zlati časi« sta mentorja folklornih skupin Eva Žakelj in Rok Mihevc povedala: »Vsi nastopajoči smo zelo hvaležni, da nam je koncert uspelo izvesti,

saj v luči današnjih časov to ni tako samoumevno, kot je bilo nekoč. Pa vendar, časi so enkrat lepši, drugič malo manj, vedno pa je od nas odvisno, ali smo v njih uživali in si jih naredili najbolj žlahtne kot si jih lahko. Človeški spomin je na srečo tako narejen, da si bolj zapomni lepe stvari kot slabe.«

Folklorni skupini sta publiko navdušili z lepo izvedenimi plesi, prepletenimi z nastopom kvarteta, ki je zapel izbor ljudskih pesmi.

Dokumentarna razstava v Avli Cankarjevega doma bo na ogled do 10. februarja 2022.

Jože Jan

ODGOVORNO OHRANJAMO SLOVENSKO IDENTITETO

Vreden vsebinski in pričevalni prispevek Slovencev iz Argentine na 3. mednarodni konferenci »Vzgoja za ljubezen do domovine in države«

UVOD V KONFERENCO

Naši zasloni so nam ponujali čudovite motive naravne in kulturne zakladnice Slovenije. V to lepoto slovenske krajine je vstopil Marcos Fink in z zvoki himne smo vstopili v prvi del programa 3. mednarodne konference Društva katoliških pedagogov Slovenije (DKPS) z naslovom Vzgoja za ljubezen do domovine in države – Odgovorno ohranjamo slovensko identiteto. Dogajanje je potekalo v času, ko praznujemo 30. obletnico samostojnosti naše domovine Republike Slovenije. Žal je celoten program potekal na daljavo.

Ravnateljica Osnovne šole Stari trg pri Ložu, ga. Sonja Jozelj, ki je bila pripravljena sprejeti gostovanje konference, je izrazila dobrodošlico vsem, ki vzgajamo, izobražujemo in delujemo iz korenin in za korenine slovenstva. Vesela je bila odločitve, da se konferenca izvede na obrobju Slovenije, kjer je narodna zavest bolj izpostavljena čezmejnemu vplivom in zato trdnejša.

Tudi župan občine Loška dolina, g. Janez Komidar, je izrazil hvaležnost, da se konferenca odvija z njihovim sodelovanjem. Povedal je, koliko možnosti, pa tudi potreb po dejanjih domoljubja se lahko izraža v skupnosti ob mejah naše domovine. Slišali smo, da vsak novorojenec v njihovi občini dobi slovensko zastavo, kar morda kliče k posnemanju.

Prisotne je pozdravila ga. Marija Žabjek, predsednica DKPS, ki je na kratko predstavila prizadevanja članov na vzgojno-izobraževalni poti in povezanost oz. zavezanost katoliškim vrednotam.

Nagovor ministrice dr. Simone Kustec je zvenel kot spoštovanje naših prizadevanj in kot zaveza, da bo podpirala programe spodbujanja domoljubja. »Da bo domoljubje pos-

talo način življenja« in ne vrsta dejavnosti na področjih vzgoje in izobraževanja.

Nato smo prisluhnili uvodničarjem – strokovnjakom na različnih področjih – in vsi so v jedru svojega predavanja imeli vsebine, ki spodbujajo domoljubje, z zavedanjem, da se le-ta začne oblikovati v najzgodnejšem otroštvu, v družini ter nadaljuje v šoli in družbi.

PREDAVATELJI UVODNIČARJI – POUČENI NA IDENTITETI IZ RAZLIČNIH ZORNIH KOTOV

Predsednik Državnega sveta RS **Alojz Kovšca** naše konference spremlja že vsa tri leta. Tudi letos je kar s predavanjem pozdravil vse sodelujoče. »Imeti rad svojo domovino, svojo državo, svoj dom in družino, svoje sodržavljane, lahko pokažemo na veliko plemenitih in pravih načinov. Mednje sodijo tudi predstavitve izvornih dobrih praks v procesu domovinske in državljske vzgoje v vrtcih, šolah, na javnih prireditvah in drugih zunajšolskih dogodkih. Zato sem vesel, da jih v Društvu katoliških pedagogov Slovenije vztrajno in nesebično prepoznate ter spodbujate.« Spregovoril je o izzivih ohranjanja dediščine. Temelje za to vidi v ljubezni do domovine, ki se poraja v srcu in se izraža v skrbi za jezik, za sočloveka in za odgovorno delo vsakega posameznika. Izredno pomemben je tudi skrben odnos do priseljencev in skrb za boljšo asimilacijo v številčno majhnem narodu. Zanimiva je njegova primerjava skrbi, ki jo posvečamo ohranjanju bioloških vrst v naravi po eni strani, in precej neskrbnemu varovanju identitete naroda, ki je prav tako ogrožena prvina.

Posledično je narod lahko izpostavljen usihanju brez temeljite skrbi zanj.

Dr. Helena Jaklitsch, ministrica za Slovence v zamejstvu in po svetu, je spregovorila o zgodovinski poti slovenske identitete. Povzela je, da je po vseh preizkušnjah in potrditvi naše vrednosti zdaj čas, da se nehamo sramovati svojih čustev do domovine in svoje istovetnosti. Meni, da bi jo lahko živeli in izražali enako ponosno kot naši zdomci. Če moramo ohranjati medsebojne človeške odnose, moramo enako zavestno gojiti in vzdrževati tudi ljubezen do svoje mlade domovine.

Predavanje poslanke Državnega zbora **Mojce Škrinjar** je pred učitelje postavilo vprašanje o identiteti naroda trideset let po izbojevanju lastni državi. Osredotočila se je na uporabo jezika in na skrb zanj. Opaža, da je ogrožen položaj slovenščine kot temelja naše nacionalnosti. Slovenščina ni drugorazredni jezik, pač pa svetinja, ki jo moramo negovati in ohraniti. Jezik je najpomembnejši del identitete naroda, ki mu sledijo tudi druge vrednote: kultura v širšem in ožjem pomenu, znanstveni, umetniški in delovni dosežki, raven demokracije ter svetovljanstvo. Slednje pa izražamo s tem, da cenimo druge kulture.

Dr. Stjepan Šterc, predstojnik oddelka za demografijo in hrvaško izseljenstvo na Univerzi v Zagrebu, je spregovoril o težavnem soočanju z izseljevanjem, z domoljubjem in o izzivih za ohranjanje narodne identitete na Hrvaškem. Danes je namreč to ena redkih držav, v kateri imajo več prvotnega prebivalstva v izseljenstvu kot v matični državi. Predstavil je vrsto pobud za ohranjanje kulture in vere države zaradi generacij, ki prihajajo.

V predavanju **Marcosa Finka** smo spoznali življenjsko pot svetovno znanega glasbenika, pevca – basbaritonista. V Argentini je odrasčal v družini in skupnosti, polni ljubezni do slovenskega jezika in domače kulture. Prepričan je, da je patriotizem daleč od nacionalizma, saj ima patriotizem močne korenine prav v doživljanju pripadnosti narodu. Meni, da je človek brez zavesti o lastni identiteti kot ladja brez krmila na odprtem morju. Pripadnost je namreč ena od osnovnih človekovih potreb in v argentinski skupnosti so to zavest privzgojili mladim, ki jo danes s svojimi družinami prinašajo v matično domovino.

Marcos Fink in Bernarda Fink sta bila tudi letos vključena v neformalni del programa, prisluhnili smo jima v odmorih, ko sta se oglasila s čudovitimi koroškimi samospeli. Ta prispevek so udeleženci opazili že na 2. konferenci in ga visoko ocenili.

Dr. Aleš Štrancar je predstavil svojo življenjsko pot uspešnega znanstvenika in poslovnega človeka. Svoje znanje in znanstvene dosežke je vložil v ustanovitev močnega, mednarodno uspešnega biotehnološkega podjetja. Ta danes zaposluje velik del prebivalcev Ajdovščine, pohvali se tudi s tem, da

se mladi znanstveniki iz lokalnega okolja vračajo in delajo doma, četudi se izpopolnjujejo v tujini. S podatki je predstavil, da je mogoče in vredno delati in ustvarjati v svoji domovini po svoji pameti, kljub nešteto pastem in čerem, ki jih kot vernemu domoljubju nastavlja družbena realnost v Sloveniji.

POSEBNA OBOGATITEV LETOŠNJE KONFERENCE – SLOVENCIZ ARGENTINE

Povabili smo vzgojitelje in učitelje ter druge pedagoške delavce, da se udeležijo tega dogodka in predstavijo, kako oni pri svojem vzgojnem in izobraževalnem delu z mladimi prispevajo k ozaveščanju in spodbujanju ljubezni do svojega rodu, domovine in države. Odmevi oz. število aktivnih udeležencev kaže, da je potreba po izmenjavi pedagoških praks izjemna, saj je na konferenci aktivno sodelovalo 77 udeležencev (večina pedagoških delavcev) in več 10 drugih spremljevalcev strokovnega dogajanja.

Med aktivnimi udeleženci jih je bilo 26 iz tujine, iz držav, v katerih živijo Slovenci (10 iz Argentine, 2 iz Nemčije, po 1 iz Nizozemske, Italije, Švedske, Madžarske, 2 iz Avstrije, 8 iz Hrvaške). Vseh udeležencev je bilo 130.

Odmevi oz. število aktivnih udeležencev kaže, da je potreba po izmenjavi pedagoških praks izjemna, saj je na konferenci aktivno sodelovalo 77 udeležencev (večina pedagoških delavcev) in več 10 drugih spremljevalcev strokovnega dogajanja.

Letošnja konferenca se v vsebinskem smislu nekoliko razlikuje od dosedanjih. Zakaj? Poleg učiteljev oz. vzgojiteljev iz Slovenije, ki so v svojih predstavitev spregovorili pred-

ODGOVORNO OHRANJAMO SLOVENSKO IDENTITETO

vsem o svojih uspešnih metodično-didaktičnih postopkih pri različnih učnih predmetih oz. dejavnostih v vrtcih in šolah na različnih izobraževalnih nivojih, so aktivno sodelovali tudi Slovenci, ki živijo po svetu. Prav slednji so predstavili številne dejavnosti, ki so povezane z življenjem in delovanjem v družinskem okolju in v slovenski skupnosti. To delovanje se prepleta, predstavitev pa so bila bogata pričevanja, ki so povezana z življenjem skozi več generacij na tujem. Prav vse predstavitve so pritegnile pozornost učiteljev in drugih udeležencev, kar so zapisali v anketnih vprašalnikih in izražali med samo konferenco.

V skupinah smo bili deležni zelo zanimivih primerov šolske prakse po šolah v Sloveniji, hkrati pa tudi izjemnih pričevanj učiteljev iz tujine, ki so ta svoja pričevanja podprli z dokumenti (stariimi fotografijami iz lastnih arhivov, rokopisov znanih osebnosti – družinskih članov, znanih Slovencev, več desetletij starih časopisnih člankov, partitur, Almanahov srednješolskega tečaja Marka Bajuka, starih osebnih izkaznic, spričeval, otroških risb, več desetletij starih glasbenih in drugih glasovnih posnetkov ...). Vsi ti dokumenti so prav oživeli skozi pričevanje posameznika, ki je na tem zgradil svoj pisni prispevek in ga slikovito, zbrano in doživeto predstavil.

ODZIV IN AKTIVNO SODELOVANJE

V pripravah na 3. mednarodno konferenco smo iskali stike s Slovenci po svetu, najprej med Slovenci v Buenos Airesu, Mendози in Bariloachah. V začetku nismo bili najbolj uspešni, marsikdo si ni upal sodelovati, ker je mislil, da nima o čem pisati, da bi prispevki morali biti samo znanstveno-raziskovalne narave in podobno. Po večkratnih pogovorih na daljavo in preko pisnih stikov smo se bolj zblížali in posamezniki so kmalu začeli pripravljati svoje pisne prispevke. V pogovorih so nam sporočali številne izseke iz svojega življenja in delovanja v slovenski skupnosti, za katere smo v pogovoru ocenili, da so izjemno pomembni, da jih zapišejo in osebno predstavijo na konferenci. To so utrinki iz aktivnega delovanja v slovenski skupnosti, ki jih je vredno neposredno posredovati slovenskim učiteljem v Sloveniji.

Ti utrinki pričajo o privzgojeni in ozaveščeni ljubezni do prvotne domovine, očetnjave, do države Slovenije. Počasčeni smo bili, da smo bili na konferenci deležni pisnih prispevkov in pričevanj desetih Slovencev in Slovencev iz Argentine. Odzvali so se **Jose Luis Jan, Maria Ines Fink, Štefan Godec, Metka Mizerit, Martin Sušnik, Ana Marija Klanjšček Hren, Maria Zurc, Andrea Papež Cordoba, Anka Savelli Gaser in Irena Poglajen Urbančič**.

Dr. Sušnik je v svojem referatu zapisal: »Nihče ne more pristno napredovati, če ne raste v tem, kar je, se pravi, če ne udejanji lastnih možnosti in če samega sebe izda. Nihče ne more biti res svoboden, če ni samemu sebi zvest in to pomeni biti tudi zvest svojim koreninam, v kolikor iz njih žarijo pristne vrednote« (V: e-zbornik Odgovorno ohranjamo slovensko identiteto, str. 26). V vseh referatih so udeležence in udeleženci to trditev potrjevali s svojimi pričevanji, ki smo

jih prisotni podoživljali in spoznavali njihovo delo in življenje daleč od Slovenije. Lahko smo začutili, da v njih živi in se razvija povezanost s slovenstvom preko skrbnega negovanja slovenskega jezika, kulture oz. slovenske tradicije in zvestobe veri prednikov, ki jo prenašajo na mlade rodove. Ti so veri zvesti preko verskih obredov v slovenščini in molitvah v domačem okolju. Pokazali so, da jim veliko pomeni tudi povezanost več generacij v razširjeni družini, v kateri tudi stari starši opravljajo pomembno vlogo v vzgoji, tudi v prenašanju prvin slovenstva na vnuke (ob različnih dejavnostih posredujejo množico identitetnih prvin nanje, in sicer od lepega vedenja, molitve otrok ob različnih priložnostih, petja, branja knjig ...). Vse to je več kot tisočletje bila in ostaja srčika družinske vzgoje in tako tudi slovenstva ter se prepleta z življenjem našega civilizacijskega vsakdana. Slednje je v sodobnem času pomemben motilec globalističnih načrtov in je za ohranitev slovenske skupnosti izjemnega pomena.

V pogovorih so nam sporočali številne izseke iz svojega življenja in delovanja v slovenski skupnosti, za katere smo v pogovoru ocenili, da so izjemno pomembni, da jih zapišejo in osebno predstavijo na konferenci. To so utrinki iz aktivnega delovanja v slovenski skupnosti, ki jih je vredno neposredno posredovati slovenskim učiteljem v Sloveniji.

Preko številnih družinskih slik iz življenja so nam udeleženci iz Argentine predstavili ganljive prizore svojih staršev in starih staršev ter njihov način prenašanja informacij in različnega znanja o domovini Sloveniji, predstavili so primere vzgojnega delovanja na otroka v njegovih najbolj rosnih letih ter spodbujanja branja in pogovora v slovenščini. Tu jim je pomagala celotna slovenska skupnost preko prizadevnih učiteljev sobotnih šol v slovenskem jeziku in to od vrtca do srednješolskega tečaja. Udeleženci konference so se seznanili o nekaterih pomembnih možeh, stebrih slovenstva v tujini (pisatelji, pesniki, duhovniki, pisci dramskih del, dramski poustvarjalci, režiserji, zborovski in operni pevci, skladatelji, glasbeniki, zborovodje in drugi aktivni kulturni sodelavci), ki so bili ali so še danes njihovi družinski člani ali pa so še sami nosilci omenjenih dejavnosti. Preko naštetih dejavnosti so nam pričevali, kako so z igro na odru mladim pomagali, ko so se odločali za življenjske poklice (operni pevci, dramski igralci ...) ali so v skupnosti prevzemali vlogo dirigenta, vodje pevskega zbora, folklorne oz. plesne skupne, dramaturga, scenarista, režiserja in podobno.

Pokazali so, da vse to opravljajo brezplačno in z navdušenjem, ker jim je slovenstvo vrednota, ki se z denarjem ne kupuje in ne prodaja. To je prepričljivo delovalo na mlade, ki so se v srednješolski dobi odločali za nadaljevanje izobraževanja na srednješolski stopnji in to pot zaključili kot abiturienti in

aktivni ustvarjalci glasila Almanah, v katerem se že več kot 60 let vsebinsko povezujejo mladi. Spoznali smo primere in načine povezovanja med posamezniki, Slovenci, pripadniki različnih emigracijskih valov in tudi iz različnih slovenskih dežel (pred 1. svetovno vojno in po letu 1948) ter posebnosti življenja v teh družinah pri posredovanju slovenstva novim generacijam. Podrobnosti njihovih pisnih prispevkov lahko preberemo v e-Zborniku:

Povezava

PRIMERI OHRANJANJA IN SPODBUJANJA DOMOLJUBJA V TUJINI

Vsi nosilci referatov iz Argentine so opravili izjemno delo za slovensko šolsko srenjo. S svojim živim in pisnim pričevanjem so nakazali drugi pogled v polpreteklo zgodovino slovenskega naroda. Slovenci iz Argentine so sedanji generaciji slovenskih učiteljev v Sloveniji predstavili delček naše polpretekle zgodovine in sedanjosti, v kateri živimo tukaj in v raznih delih sveta. Bili so neposredni pričevalci pred množico šolnikov v Sloveniji. Vsem, ki so svoje prispevke in pričevanje pogumno in odlično predstavili, smo lahko hvaležni; pa ne le organizatorji konference, temveč slovenski učitelji, nosilci šolskih oblasti in širša slovenska družba. V takšnem stiku in ob takšnem dialogu lahko vsi rastemo. Prispevki so objavljeni v e-zborniku, ki je prosto dostopen. Po naših informacijah veliko učiteljev in vzgojiteljev v njem išče smernice za svoje pedagoško delo na področju domoljubja.

Poleg udeležencev slovenskega rodu po svetu so na konferenci sodelovali tudi tuji učitelji iz sosednje Hrvaške. Ti so predstavili primere dobre prakse iz svojih šol, kako oni ohranjajo pripadnost hrvaškemu narodu. Predstavili so odlične primere delovanja ozaveščenih učiteljev in ravnateljev, ki znajo k mladim pravilno pristopiti in jih spodbuditi k domoljubju.

Prav vsi predstavljeni primeri si zaslužijo posnemanja v pedagoški praksi in nasploh v celotni družbi.

To bogastvo, ki smo ga bili deležni v predstavitev, je vredno posredovanja učencem v slovenskih šolah na vseh stopnjah. Naj bo povezovalno tkivo v slovenskem telesu in ne razlog za ločevanje, naj pelje mladi rod v svetlejšo prihodnost, ker si to zaslužijo.

SPODBUDNI ODMEVI NA 3. MEDNARODNO KONFERENCO

Tudi tokrat smo na konferenci povzeli njene poudarke in opravili evalvacijo. Za ta namen navajam le nekaj odzivov iz anketnih vprašalnikov, ki so vezani na sodelovanje udeležencev in udeležencev iz Argentine:

• *Zelo vesela sem, da sem se udeležila vaše konference, ki je bila zelo dobro izpeljana in ustvarjalna. Imam zelo pozitivno mnenje o konferenci, iz katere sem pridobila veliko.*

• *Čustvena navdušenost me je prevevala še*

sploh takrat, ko sem poslušala izseljenca. Kapo dol, kako oni gojijo ljubezen do domovine.

• *Vsekakor prijeten dan, koristna, kvalitetna in strokovna konferenca. Z veseljem bom še sodeloval v prihodnjih letih. Hvala za dobro organizacijo!*

• *Bilo je lepo, poučno, mnogokrat čustveno. Vesela sem, da sem bila del tega pomembnega 'praznika'. Iskrene čestitke organizatorjem in zahvala vsem za aktivno udeležbo.*

• *Hvala vsem, ki ste sodelovali pri organizaciji in izvedbi simpozija. Pozdrave vsem v Argentino!*

• *O čustvih se je treba pogovarjati. Danes je bila priložnost.*

• *Nagovorile so me besede Marcosa Finka: Človek brez identitete je kot ladja brez krmarja na odprtem morju.*

• *Hvala lepa, da smo se lahko združili iz celega sveta v eno samo Slovenijo. Pozdrav iz Argentine!*

• *Iskrena hvala, da ste nas vključili v vaš program konference in si nadejam, da bomo tudi v prihodnje vse več in vse tesneje sodelovali.*

Tole pa je povedala udeleženka Christine, Nemka po rodu, ki že več kot deset let živi v Sloveniji:

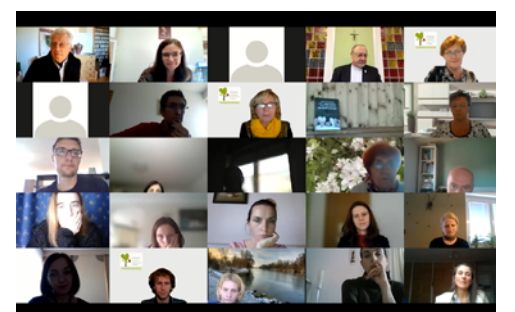
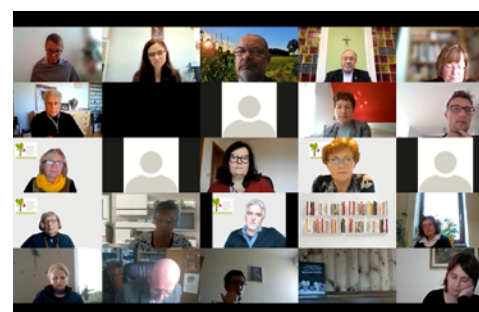
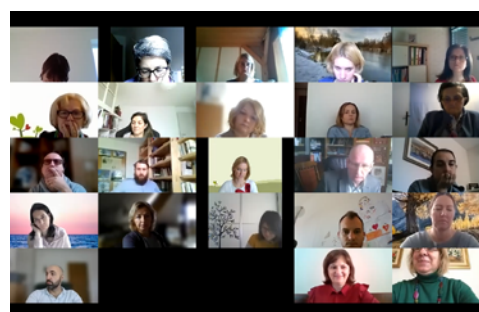
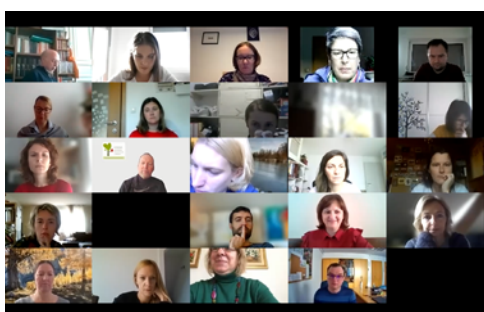
»Z odprtimi usti sem poslušala gospoda Marcosa Finka (bil je med uvodničarji) in Anko Savelli Gaser, ki je bila referentka v moji skupini. Čisto zatopljena sem bila v njuna pričevanja. Potrebovala sem to. Pomagalo mi je, da počasi prihajam na 'čisto' s svojimi občutki do mojih korenin. Njuni pričevanja sta mi pomagali 'ozdraveti'. Čutim, da v sebi nosim čut pripadnosti, ki je ljubezen do mojega domačega okolja in družine. Tudi jaz ljubim svojo domovino. Ta ljubezen je globoko zakoreninjena v meni. Že več let sem se mučila z občutki, ki jih nisem znala ubesediti. Kot učiteljica sem razumela svoje učence, ki prav tako nosijo podobne občutke v sebi ... Zdaj se bom lažje pogovarjala z njimi in si tudi upala o tem govoriti v družbi ...«

OSTANIMO POVEZANI

Dogodek smo začeli s slovensko himno v izvedbi Marcosa Finka, zaključili pa s posnetkom domoljubne pesmi Slovenija v svetu v izvedbi zbora Gallus v Cankarjevem domu pod dirigentsko palico Anke Savelli Gaser v samostojni Sloveniji.

Na 3. mednarodni konferenci je bila združena domača in izseljena Slovenija, ki je eno telo. Tega si želimo tudi v prihodnje in vas že sedaj vabimo na 4. mednarodno konferenco, ki bo 19. 11. 2022. Spregovorili bomo o kulturni dediščini.

Dragica Motik in Erika Ašič, članici DKPS in Organizacijskega odbora za pripravo 3. mednarodne konference

KOLEDAR

24. decembra

Sveti večer - Polnočnica

25. decembra

Božič

26. decembra ob 10.

Božični koncert in 50-letnica MPZ San Justo

OSEBNE NOVICE

DIPLOMA

V četrtek, 2. decembra je na Buenosaireski univerzi (UBA), dokončala študije, **Valeria Alexandra Oblak** ter postala Arhitektka.

SMRT

V nedeljo, 12. decembra je umrla gospa **Radojica Kramar Šušteršič**. Naj počiva v miru!

“ ZA RAZMISLEK IN NASMEH ”

“En dober pregovor na dan, prežene slabo voljo stran”

PREGOVORI IN CITATI

ŽELJE

Pred nami je najlepši čas v letu: božični prazniki in novo leto. Je čas druženja s prijatelji, sodelavci in družino, čas obdarovanj in čas lepih želja. Božične praznike je lepo opisala sv. Mati Terezija:

»Prihod Jezusa na božič je dopolnil Sveto družino. To Božjo navzočnost moramo prinesiti v svoje družine. In kako to storimo? Z molitvijo. Družina, ki moli skupaj, ostane skupaj, in če ostanete skupaj, se boste imeli radi. Če molite, bodo vaša srca postala čista, čisto srce pa vidi Boga.

Na prvi božič za Jezusa v prenočišču ni bilo prostora. On, ki je Bog, je postal tako ponižen, tako majhen, tako nebogljen. Postal je odvisen od človeške matere.

Danes je Jezus še vedno ponižen, majhen in nebogljen v nerojenih in tistih, ki so materialno ali duhovno ubogi, lačni ljubezni in prijateljstva, tistih, ki ne poznajo Božje ljubezni, brezdomcev, ki želijo dom, zgrajen na ljubezni v vaših srcih. On je lačen, nag, bolan in brez doma v vaših lastnih srcih, v vaši družini in v vaših bližnjih.

Smo tu, da ga toplo sprejmemo, ponudimo

besedo tolažbe, nasmeh? Če je naša pozornost usmerjena le na praznovanje in darila, postane na božič zelo enostavno pozabiti na Kristusa. Ne pozabimo na najboljši in najlepši dar, ki nam ga je naklonil Bog – na Jezusa. In dajmo Jezusa drug drugemu, začnimo v naših družinah z nežno in najbolj osebno ljubeznijo drug do drugega, tako kot Bog ljubi vsakega izmed nas.«

Iz te skromne rubrike, dragi bralci, vam želim lepe in blagoslovljene božične praznike! Za darilo pa vam pošljem nekaj pregovorov in citatov:

• Tistemu, ki želi, ne manjka načinov. (italijanski pregovor)

• Dve tragediji sta v življenju: ena je, ko ne dosežeš želje svojega srca, druga, ko jo dosežeš. (George Bernard Shaw, irski dramatik in pisatelj)

• Za vsako stvar se z večjo vneto ženeš kot jo uživaš. (William Shakespeare, angleški dramatik)

• Kdor svojih želj ne premaguje, sam sebi smrtno sulico kuje. (slovenski pregovor)

• Kdor omejuje svoje želje, je zmeraj zelo bogat. (Voltaire, francoski razsvetljenski pisatelj, esejist, deist in filozof)

• Če ne hlepiš po mnogem, se ti bo malo zdelo veliko: kajti, skromne želje delajo ubožstvo enako močno, kakor je bogastvo. (Demokrit, starogrški filozof in učenjak)

• Kdo je tvoj gospodar, tvoje želje ali ti sam? (indijski pregovor)

• Želje in ljubezen so krila za velika dela. (Johann Wolfgang von Goethe, nemški pisatelj, pesnik, dramatik, politik, znanstvenik in filozof)

• Varuj se, da ne požeš vsega, kar vidiš; da ne verjameš vsega, kar slišiš; da ne govoriš vsega, kar veš; da ne storiš vsega, kar zmoraš. (Frančiškanska modrost)

• Stvari si ne bi želeli s tolikšnim žarom, če bi natanko vedeli, kaj si želimo. (La Rochefoucauld, francoski pisatelj in moralist)

• O Bog, daj da bi vedno želel več kot izvršim! (Michelangelo, italijanski kipar, slikar, arhitekt in pesnik)

• Zdravi mislijo na druge reči kot bolni. (nemški pregovor)

Zbral: Jože Jan

Blagoslovljene božične praznike
in srečno novo leto 2022 vam želi

SLOVENSKO-ARGENTINSKA GOSPODARSKA ZBORNICA

Božična radost je moč,
ki more spremeniti svet.
Veliko blagoslova v novem letu 2022

Vam iskreno želimo

oblak

www.oblak.com.ar

Blagoslovljene
božične praznike in
srečno novo leto 2022
vam želi...

**TALLERES
CROVARA**

Blagoslovljene božične praznike
in srečno novo leto 2022
želi vsem rojakom

BAJDA s.r.l.

www.bajda.com.ar

Svobodno Slovenijo podpirajo

REPUBLIKA SLOVENIJA
URAD VLADE ZA SLOVENCE V
ZAMEJSTVU IN PO SVETU

briganti
PREMIUM LEATHER SHOES

KOPAC S.A.
Fábrica de tubos y envases de cartón

GOLOMAX
SUPERMAYORISTA DE OFERTAS

Antonio Podrój e Hijos S.R.L.

CKC
LABORATORIOS CKC
ARGENTINA S.A.

CA
CONSULTORES
ASOCIADOS

Grupo HZ

oblak

Želimo vam vesel božič in srečno novo leto 2022!

Dragi rojaki,

Čas pred božičnimi in novoletnimi prazniki je čas pričakovanja nečesa novega, boljšega in prijaznejšega. Je tudi čas umirjenega pogleda za nazaj in snovanja načrtov za prihodnost. Predvsem pa je čas, ko drug drugemu zaželimo vse dobro v prihajajočem letu. S hvaležnostjo za naše letošnje osebno srečanje želim, da Skrivnost božične noči razžari radost v vaših srcih in naj vas navda ponos ob dnevu samostojnosti in enotnosti. V prihajajočem letu pa želim vam, vašim domačim in vsem Slovencem v Argentini veliko zdravja, iskrenega veselja, vztrajnosti in poguma ob novih začetkih.

DR. HELENA JAKLITSCH, MINISTRICA, S SODELAVCI

REPUBLIKA SLOVENIJA
URAD VLADE ZA SLOVENCE V
ZAMEJSTVU IN PO SVETU

Drage bralke, cenjeni bralci Svobodne Slovenije,

V imenu najboljše ekipe veleposlaništva, Urške Učakar, Irene Oblak, Maje Vuksanović, Tomása Kastelica in Cristiana Jana vsakemu posebej in vsem skupaj želim blagoslovljene božične praznike, obdane z družino in vašimi najdražjimi. Naj vam novo leto 2022 prinese veliko zdravja, miru in toplino, sreče, in lepih sanj, pa osebnega zadovoljstva, nepozabnih trenutkov, novih uspehov in polno ljubezni. Leto, od katerega se počasi poslavljamo, je bilo posebno leto. 25. junija smo ponosno obeležili 30. obletnico samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije, julija pa za pol leta že drugič prevzeli predsedovanje Svetu Evropske unije. Kljub nadaljevanju epidemije Covid-19, nam je na veleposlaništvu v drugi polovici leta uspelo v živo izvesti več kulturnih projektov, med drugim Knjižnico po krošnjah in razstavo sodobnega slovenskega oblikovanja Prihodnost bivanja. Izvedli smo konzularne dneve v Mendozii in Bariločah, ustanovili Slovensko-argentinsko gospodarsko zbornico ter tesno sodelovali s slovenskimi društvi in organizacijami. Srečno 2022, srečno Slovenija in Argentina! Hvala za letos in še veliko novih uspehov v prihajajočem letu želim ekipi Svobodna Slovenija.

ALAIN BRIAN BERGANT, VELEPOSLANIK

VELEPOSLANIŠTVO REPUBLIKE SLOVENIJE
EMBAJADA DE LA REPÚBLICA DE ESLOVENIA

Božič je čas, ki nas združuje. Je čas, ko si delimo veselje in ljubezen, ko drug drugemu zaželimo radosti, zdravja in miru. To vam želimo tudi mi, dragi prijatelji v Argentini, Sloveniji in po svetu.

Vesel Božič in bodimo še naprej trdno povezani med seboj!

ZEDINJENA SLOVENIJA - SVOBODNA SLOVENIJA

SVOBODNA SLOVENIJA

V davnem mestu tam rojen je Zveličar božji vam, ki je Kristus, Bog, Gospod, ki bo rešil grešni rod. Angeli zdaj zapoje: "Hvala, čast Bogu naj bo" Mir na zemlji boji vsem, dobrega srca ljudem.

Blagoslovljene božične praznike, za novo leto pa polno zdravja in zadovoljstva.

Vam želi Slovenski Dom San Martín

DRUŠTVO SLOVENSKA VAS

želi vsem članom in sodelavcem ter vsem rojakom v Argentini, po svetu in v domovini vesel Božič in srečno novo leto 2022!

Naj radost Jezusovega rojstva napolni naša srca in nas spremlja v novem letu!

Blagoslovljene praznike in obilo zdravja in sreče v letu 2022!

Želi vsem članom in prijateljem Slovenski Dom Carapachay

Božič je vsakič, ko se nasmehneš bratu in iztegneš roko. Božič je vsakič, ko ponižno prepoznaš svoje omejitve in slabosti. Božič je vsakič, ko dovoliš Gospodu, da se znova rodi, in ga podariš drugim.

Mati Terezija iz Kalkute

Slomškov dom vam želi blagoslovljene, vesele in miru polne božične praznike in srečno leto 2022!

Spet je tu božični čas, naj odnese vam skrbi, naj vas novorojeni Jezus blagoslovi. V novem letu pa to kar si želite podari.

Doživite božični večer in srečno novo leto želi vsem rojakom po svetu Društvo Slovenska Pristava

»Bog je namreč svet tako vzljubil, da je dal svojega edinorojenega Sina, da bi se nihče, kdor vanj veruje, ne pogubil, ampak bi imel večno življenje.«
Jn 3, 16

Vesele in doživete božične praznike ter srečno in blagoslovljeno novo leto 2022 vam iskreno želi

Naš dom San Justo

Vesele božične praznike in srečno novo leto 2022 vam želi

DRUŠTVO SLOVENCEV V MENDOZI

»Sveta noč, blažena noč.«

Vsem Slovencem dobre volje raztresene po vseh deželah sveta, želimo miru, veselja in ljubezni za te božične praznike in obilo sreče in uspehov v Novem letu 2022.

Alenka Prijatelj, predsednica
ZVEZA SLOVENSkih MATER IN ŽENA
Buenos Aires, Argentina | December 2021

Blagoslovljene božične praznike in milosti polno novo leto žele vsem rojakom v Argentini

DUŠNOPASTIRSKA PISARNA
DUHOVNO ŽIVLJENJE IN OZNANILO
ODBOR ZA SLOVENSKO HIŠO